

**RAZVOJNA BANKA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

Finansijski izvještaji za godinu
koja je završila 31. decembra 2024.
i Izvještaj nezavisnog revizora

Sadržaj

Stranica

Odgovornost Uprave i Nadzornog odbora Banke za pripremu i odobravanje godišnjih finansijskih izvještaja	1
Izvještaj nezavisnog revizora	2 – 4
Izvještaj o ukupnom rezultatu	5
Izvještaj o finansijskom položaju	6
Izvještaj o novčanim tokovima	7
Izvještaj o promjenama u kapitalu	8
Napomene uz finansijske izvještaje	9 – 77

Odgovornost Uprave i Nadzornog odbora Banke za pripremu i odobravanje godišnjih finansijskih izvještaja

Uprava Banke dužna je pripremiti finansijske izvještaje, koji daju objektivno i istinito prikaz finansijskog položaja Banke, te rezultate njenog poslovanja i gotovinskog toka u skladu sa važećim računovodstvenim standardima, te ima odgovornost za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija koje u svakom trenutku omogućuju pripremu finansijskih izvještaja. Uprava ima opštu odgovornost za poduzimanje koraka koji su joj u razumnoj mjeri dostupni kako bi joj omogućili očuvanje imovine Banke, te sprječavanje i otkrivanje prevara i ostalih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu sa važećim računovodstvenim standardima i za njihovu dosljednu primjenu, donošenje razumnih i razboritih pretpostavki i procjena, te pripremu finansijskih izvještaja na principu neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Banka nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Uprava je dužna podnijeti na usaglašavanje Nadzornom odboru godišnji izvještaj Banke zajedno sa godišnjim finansijskim izvještajima, nakon čega Nadzorni odbor odobrava podnošenje godišnjih finansijskih izvještaja Skupštini Banke na usvajanje.

Finansijski izvještaji na stranama 5. do 77. su odobreni od strane Uprave za podnošenje Nadzornom odboru 06.maja 2025. godine te ih, potvrđujući ovo, potpisuje:

Za i u ime Uprave

v.d. Predsjednik Uprave

Borislav Trlin

Razvojna banka FBiH
Igmanska 1
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

06.05.2025. godine

Izveštaj nezavisnog revizora

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Vase Pelagića 2/IV

78 000 Banja Luka

Republika Srpska

Bosna i Hercegovina

T +387 51 211 509; +387 51 211 294

F +387 51 211 501

E office@ba.gt.com

www.grantthornton.ba

Vlasnicima Razvojne banke Federacije Bosne i Hercegovine

Mišljenje

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Razvojne banke Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu „Banka“), koji obuhvataju izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2024. godine i izvještaj o ukupnom rezultatu, izvještaj o promjenama u kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za godinu koja se završava na navedeni datum i napomene uz finansijske izvještaje, koje sadrže sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji fer prikazuju, u svim materijalnim značajnim aspektima, finansijski položaj Banke na dan 31. decembra 2024. godine, rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Obavili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRS). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljno opisane u našem izvještaju u odjeljku Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo od Banke u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) kao i u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja Banke i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Isticanje pitanja

Članom 7. Zakona o Razvojnoj banci Federacije Bosne i Hercegovine, definisano je da Banka ne posluje sa primarnim ciljem ostvarivanja dobiti, ali poslovanje treba biti u okvirima utvrđenih razvojnih ciljeva i razvojnih uvjeta finansiranja. U svom poslovanju treba primjenjivati osnovne principe rentabilnosti, likvidnosti i sigurnosti plasmana. Dalje, poslovanje Banke organizovano je u skladu sa Uredbom o kriterijima i načinu vođenja nadzora nad poslovanjem Razvojne banke Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Uredba), a u skladu sa Zakonom o Razvojnoj banci Federacije Bosne i Hercegovine. Navedena Uredba je u koliziji sa Novim regulatornim okvirom, iz čega proizilazi da ni većina normativnih akata koje Banka primjenjuje, nije usklađeno zbog navedenog. Prema informacijama dobijenih u toku revizije, Banka je preduzela aktivnosti na prijedlogu teksta nove Uredbe u saradnji sa Agencijom za bankarstvo FBiH, zbog prilagođavanja Uredbe i Novog regulatornog okvira. Potencijalne efekte primjene novih zakonskih i podzakonskih akata na dan 31. decembra 2024. godine na finansijske izvještaje Banke nije moguće procijeniti.

Naše mišljenje nije modificovano u skladu sa ovim pitanjem.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnji izvještaj o poslovanju Banke za periodu od 01.01-31.12.2024. godine, ali ne uključuju finansijske izvještaje i naš revizorski izvještaj o njima. U vezi s našom revizijom finansijskih izvještaja, naša odgovornost je da pročitamo gore navedene ostale informacije i, u provođenju toga, da razmotrimo jesu li ostale informacije značajno proturječne finansijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenih u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. Ako, na osnovu posla koji smo obavili na ostalim informacijama, zaključimo da postoji značajan pogrešan prikaz tih ostalih informacija, od nas se zahtijeva da objavimo tu činjenicu. U ovom pogledu nemamo nikakve značajne činjenice koje smatramo prigodnim za objavu.

Dalje, Banka je u skladu sa Uredbom o kriterijima i načinu vođenja nadzora nad poslovanjem Razvojne banke Federacije Bosne i Hercegovine i odlukama Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Regulator) na dan 31. decembra 2024. godine, pripremila posebne izvještaje u skladu sa zahtjevima Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine. Posebni izvještaji biće predmet pregleda i prezentacija istih je u skladu sa regulatornim zahtjevima.

Odgovornost Uprave Banke za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja, a koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Banke da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju i objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja.

Uprava Banke odgovorna je za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Banke.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške i izdati revizorski izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRS uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije, u skladu sa MRS, stvaramo profesionalno prosuđivanje i odražavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- Prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od

rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;

- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Banke;
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava;
- Zaključujemo o primjerenosti korištenja računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Banke da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem revizorskom izvještaju na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Banka prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- Ocjenjujemo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji, osnovne transakcije i događaje na način kojim se postiže fer prezentacija.

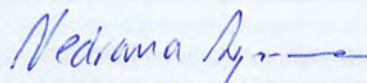
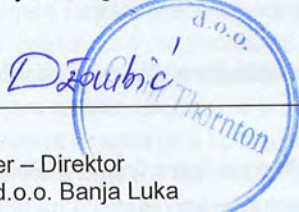
Ostvarili smo komunikaciju sa Upravom u vezi sa, između ostalog, planiranim obimom i vremenom obavljanja revizije i značajnim rezultatima revizije, uključujući bilo koje značajne nedostatke interne kontrole koje smo identifikovali tokom naše revizije.

Partner na revizorskom angažmanu čiji je rezultat ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Vedrana Knežević Ovlašteni revizor.

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka
Banja Luka, 08. maj 2025. godine

Isidora Džombić
Managing Partner – Direktor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Vedrana Knežević
Ovlašteni revizor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine
Izveštaj o ukupnom rezultatu
za godinu koja je završila 31. decembra 2024.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

	Napomene	2024.	2023.
Prihodi od kamata	4	9.397	8.574
Rashodi od kamata	5	(61)	(162)
Neto prihodi od kamata		9.336	8.412
Prihodi od naknada i provizija	6	2.166	2.191
Neto prihodi od naknada i provizija		2.166	2.191
Ostali operativni prihodi	7	448	980
Operativni prihodi		11.950	11.583
Troškovi zaposlenih	8	(7.099)	(6.398)
Amortizacija	9	(625)	(525)
Administrativni troškovi i ostali rashodi	9	(1.895)	(2.773)
Operativni troškovi		(9.619)	(9.696)
Dobit prije umanjenja vrijednosti i rezervisanja		2.331	1.887
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja	10	(1.835)	(1.355)
Dobit prije poreza na dobit		496	532
Porez na dobit	2(f)	-	-
Neto dobit za godinu		496	532

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

U ime Uprave
v.d. Predsjednik Uprave

Borislav Trlin

v.d. Izvršni direktor za podršku poslovanju

Toni Vukadin

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine
Izvještaj o finansijskom položaju
za godinu koja je završila 31. decembra 2024.
(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

	Napomene	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Imovina			
Gotovina i ekvivalenti gotovine	11	88.781	99.175
Obavezna rezerva kod Centralne banke	12	19.861	18.549
Dati krediti i potraživanja od banaka	13	14.419	-
Dati krediti i potraživanja od komitenata	14	307.658	266.489
Ostala imovina	15	148	10.487
Nekretnine i oprema	16	3.215	3.503
Nematerijalna imovina	17	146	191
Ukupna imovina		434.228	398.394
Obaveze			
Tekući računi i depoziti komitenata	18	215.524	187.123
Obaveze po kreditima	19	31.348	10.188
Rezervisanja	20	2.002	2.070
Ostale obaveze	21	12.900	27.055
Ukupne obaveze		261.774	226.436
Kapital			
Vlasnički kapital	22	163.615	163.615
Zadržana dobit		8.839	8.343
Regulatorne rezerve za kreditne gubitke		-	-
Ukupni kapital		172.454	171.958
Ukupno obaveze i kapital		434.228	398.394

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine
Izveštaj o novčanim tokovima
za godinu koja je završila 31. decembra 2024.
(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

	2024.	2023.
Poslovne aktivnosti		
Dobit za godinu	496	532
Usklađenja:		
Amortizacija	625	525
Umanjenje vrijednosti i rezervacije, neto	1.835	1.355
Neto kamatni prihod	(9.336)	(8.412)
	(6.380)	(6.000)
Promjene na:		
Neto (povećanje)/smanjenje obavezne rezerve kod Centralne banke	(1.312)	(843)
Neto (povećanje)/smanjenje datih kredita i potraživanja	(57.973)	5.147
Neto (povećanje)/smanjenje na ostaloj aktivi	10.932	1.327
Neto povećanje/(smanjenje) na tekućim računima i depozitima komitenata	28.288	2.674
Neto (smanjenje)/povećanje ostalih obaveza	(15.185)	21.013
	(41.630)	23.318
Primljene kamate	10.386	7.179
Plaćene kamate	(61)	(162)
Neto novac ostvaren u poslovnim aktivnostima	(31.305)	30.335
Investicijske aktivnosti		
Nabavka nekretnina i opreme	(249)	(481)
Nabavka nematerijalne imovine	-	(176)
Neto novac korišten u investicijskim aktivnostima	(249)	(657)
Finansijske aktivnosti		
Neto povećanje/(smanjenje) obaveza po uzetim kreditima	21.160	9.863
Neto novac korišten u finansijskim aktivnostima	21.160	9.863
Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata	(10.394)	39.541
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	99.175	59.634
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	88.781	99.175

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine
Izveštaj o promjenama na kapitalu
na dan 31. decembra 2024. godine
(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

	Vlasnički kapital	Rezerve kapitala	Zadržana neraspoređena dobit	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2023.	163.615	6.248	1.563	171.426
Raspored dobiti za 2022. godinu	-	1.563	(1.563)	-
Neto dobit za godinu	-	-	532	532
Stanje na dan 31. decembra 2023.	163.615	7.811	532	171.958
Raspored dobiti za 2023. godinu	-	532	(532)	-
Neto dobit za godinu	-	-	496	496
Stanje na dan 31. decembra 2024.	163.615	8.343	496	172.454

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

1. OPĆI PODACI

Historija i osnivanje

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine osnovana je Zakonom o Razvojnoj banci Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 37/08). Banka je u 100%-nom vlasništvu Federacije Bosne i Hercegovine.

U skladu sa Zakonom o Razvojnoj banci Federacije BiH, organi Banke su Skupština, Nadzorni odbor, Odbor za reviziju i Uprava Banke.

Banka svoje redovne aktivnosti obavlja u sjedištu u Sarajevu i u poslovnica u Mostaru, Bihaću, Orašju, Livnu i Tuzli.

Na dan 31.12.2024. godine, poslovne aktivnosti su organizovane sa 121 radnikom.

Osnovna djelatnost Banke

Banka je razvojna i izvozna banka u vlasništvu Federacije Bosne i Hercegovine.

Ciljevi Banke su poticanje razvoja privrede i ukupnog društvenog razvoja, finansiranje obnove i razvoja privrede, unapređenje poljoprivredne proizvodnje, finansiranje privredne infrastrukture, finansiranje izvoza, povećanje uposlenosti itd., te se odnose na finansijske i opšte društvene ciljeve definisane Zakonom o Razvojnoj banci Federacije BiH.

Osnovna djelatnost Banke je odobravanje kredita i garancija korisnicima direktno ili putem banaka, a u svrhu razvoja domaće privrede, regionalnog razvoja i povećanja zaposlenosti.

Kreditne poslove Banka obavlja u svoje ime i za svoj račun (iz kapitala, prikupljenih depozita i uzetih kredita), kao i u ime i za račun Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, u čije ime upravlja domaćim i stranim sredstvima namijenjenim razvojnim projektima, te primanje novčanih depozita i uzimanje kredita, u funkciji finansiranja razvojnih projekata.

Polazeći od strateških razvojnih opredjeljenja i zakonskih postavki koje važe za Razvojnu banku Federacije BiH, te prepoznavanja međunarodnih i domaćih faktora okruženja, glavni ciljevi poslovne politike Banke segmentiraju se u dva pravca, i to one koji se odnose na jačanje kreditnog potencijala i one koji se odnose na plasman sredstava i razvoj novih proizvoda.

Upravna tijela Banke

Nadzorni odbor

Odlukom Skupštine Banke, broj: 12684-I/23 od 7.11.2023. godine, o imenovanju vršilaca dužnosti članova Nadzornog odbora Banke, imenovan je Nadzorni odbor u sastavu:

Zoran Zeljko, vršilac dužnosti predsjednik Nadzornog odbora

Azra Pohara, vršilac dužnosti člana,

Admir Softić, vršilac dužnosti člana,

Mario Gadžić, vršilac dužnosti člana,

Safet Sinanović, vršilac dužnosti člana,

prof. dr. Igor Živko, vršilac dužnosti člana,

Muris Junuzović, vršilac dužnosti člana.

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Tačkom II Odluke Skupštine Banke, broj: 12684-I/23 od 7.11.2023. godine, o imenovanju vršilaca dužnosti članova Nadzornog odbora Banke, vršioci dužnosti članova Nadzornog odbora Banke imenovani su na vremenski period do okončanja konkursne procedure, a najduže na vremenski period do najviše tri mjeseca, počev od dana stupanja na snagu Odluke Skupštine Banke - Odluka stupila na snagu 8.11.2023. godine.

Odlukom Skupštine Banke, broj: 3221-I/24 od 13.03.2024. godine, o razrješenju vršilaca dužnosti članova Nadzornog odbora Banke, razrješen je Nadzorni odbor Banke, imenovanom Odlukom Skupštine Banke, broj: 12684-I/23 od 7.11.2023. godine.

Odlukom Skupštine Banke, broj: 3222-I/24 od 13.03.2024. godine, o imenovanju vršilaca dužnosti članova Nadzornog odbora Banke, imenovan je Nadzorni odbor u sastavu:

Zoran Zeljko, vršilac dužnosti predsjednika,
Admir Softić, vršilac dužnosti člana,
Azra Pohara, vršilac dužnosti člana,
Mario Gadžić, vršilac dužnosti člana,
Safet Sinanović, vršilac dužnosti člana,
Igor Živko, vršilac dužnosti član,
Muris Junuzović, vršilac dužnosti člana.

Tačkom II Odluke Skupštine Banke, broj: 3222-I/24 od 13.03.2024. godine, o imenovanju vršilaca dužnosti članova Nadzornog odbora Banke, vršioci dužnosti članova Nadzornog odbora Banke imenovani su na vremenski period do okončanja konkursne procedure, a najduže na vremenski period do najviše tri mjeseca, počev od dana stupanja na snagu Odluke Skupštine Banke - Odluka stupila na snagu 13.3.2024. godine.

Odlukom Skupštine Banke, broj: 10871-I/24 od 05.09.2024. godine, o razrješenju vršilaca dužnosti članova Nadzornog odbora Banke, razrješen je Nadzorni odbor Banke, imenovanom Odlukom Skupštine Banke, broj: 3222-I/24 od 13.03.2024. godine.

Odlukom Skupštine Banke, broj: 10872-I/24 od 05.09.2024. godine, o imenovanju vršilaca dužnosti članova Nadzornog odbora Banke, imenovan je Nadzorni odbor u sastavu:

Zoran Zeljko, vršilac dužnosti predsjednika,
Admir Softić, vršilac dužnosti člana,
Mirsada Kadribašić, vršilac dužnosti člana,
Mario Gadžić, vršilac dužnosti člana,
Safet Sinanović, vršilac dužnosti člana,
Igor Živko, vršilac dužnosti član,
Muris Junuzović, vršilac dužnosti člana.

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Tačkom II Odluke Skupštine Banke, broj: 10872-I/24 od 05.09.2024. godine, o imenovanju vršilaca dužnosti članova Nadzornog odbora Banke, vršioci dužnosti članova Nadzornog odbora Banke imenovani su na vremenski period do okončanja konkursne procedure, a najduže na vremenski period do najviše tri mjeseca, počev od dana stupanja na snagu Odluke Skupštine Banke - Odluka stupila na snagu 05.09.2024. godine.

Odlukom Skupštine Banke, broj: 14753-I/24 od 11.12.2024. godine, o razrješenju vršilaca dužnosti članova Nadzornog odbora Banke, razrješen je Nadzorni odbor Banke, imenovanom Odlukom Skupštine Banke, , broj: 10872-I/24 od 05.09.2024. godine.

Odlukom Skupštine Banke, broj: 14754-I/24 od 11.12.2024. godine, o imenovanju vršilaca dužnosti predsjednika i članova Nadzornog odbora Banke, imenovan je Nadzorni odbor u sastavu:

Zoran Zeljko, vršilac dužnosti predsjednika,

Admir Softić, vršilac dužnosti člana,

Mirsada Kadribašić, vršilac dužnosti člana,

Mario Gadžić, vršilac dužnosti člana,

Safet Sinanović, vršilac dužnosti člana,

Mira Vujeva, vršilac dužnosti član,

Muris Junuzović, vršilac dužnosti člana.

Tačkom II Odluke Skupštine Banke, broj: 14754-I/24 od 11.12.2024. godine, o imenovanju vršilaca dužnosti članova Nadzornog odbora Banke, vršioci dužnosti članova Nadzornog odbora Banke imenovani su na vremenski period do okončanja konkursne procedure, a najduže na vremenski period do najviše tri mjeseca, počev od dana stupanja na snagu Odluke Skupštine Banke - Odluka stupila na snagu 11.12.2024. godine.

Uprava Banke

- Borislav Trlin, v.d. predsjednik Uprave od 12.11.2023. godine (Odluka Nadzornog odbora o imenovanju vršioca dužnosti predsjednika Uprave Banke, broj: 14252-II/23 od 11.12.2023. godine) do 19.12.2024. godine (Odluka Nadzornog odbora o razrješenju vršioca dužnosti dužnosti predsjednika Uprave Banke, broj: 15091-II/24 od 19.12.2024. godine)
- Luka Čelan, v.d. potpredsjednik Uprave od 12.11.2023. godine (Odluka o imenovanju vršioca dužnosti potpredsjednika Uprave Banke, broj: 14253-II/23 od 11.12.2023. godine) do 19.12.2024. godine (Odluka Nadzornog odbora o razrješenju dužnosti vršioca dužnosti potpredsjednika Uprave Banke, broj: 15092-II/24 od 19.12.2024. godine)
- Dalibor Milinković, v.d. izvršni direktor za projekte i razvoj od 12.11.2023. godine (Odluka o imenovanju vršioca dužnosti izvršnog direktora za projekte i razvoj Banke, broj: 14254-II/23 od 11.12.2023. godine) do 19.12.2024. godine (Odluka Nadzornog odbora o razrješenju dužnosti vršioca dužnosti izvršnih direktora Banke, broj: 15093-II/24 od 19.12.2024. godine)

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

- Toni Vukadin, v.d. izvršni direktor za upravljanje rizicima od 12.11.2023. godine (Odluka o imenovanju vršioca dužnosti izvršnog direktora za upravljanje rizicima Banke, broj: 14255-II/23 od 11.12.2023. godine) do 08.04.2024. godine (Odluka Nadzornog odbora o razrješenju vršioca dužnosti Izvršnog direktora za upravljanje rizicima Banke, broj: 4391-II/24 od 08.04.2024. godine) i Toni Vukadin, v.d. izvršni direktor za podršku poslovanju od 09.04.2024. godine (Odluka Nadzornog odbora o imenovanju vršioca dužnosti Izvršnog direktora za podršku poslovanju Banke, broj: 4393-II/24 od 08.04.2024. godine) do 19.12.2024. godine (Odluka Nadzornog odbora o razrješenju dužnosti vršioca dužnosti izvršnih direktora Banke, broj: 15093-II/24 od 19.12.2024. godine).
Napomena: Od 12.11.2023. godine do 08.04.2024. godine Banka nije imala izvršnog direktora za podršku poslovanju.
- Amer Cviko, v.d. izvršnog direktora za upravljanje rizicima Banke od 12.04.2024. godine (Odluka o imenovanju vršioca dužnosti izvršnog direktora za upravljanje rizicima Banke, broj: 4392-II/24 od 08.04.2024. godine) do 19.12.2024. godine (Odluka Nadzornog odbora o razrješenju dužnosti vršioca dužnosti izvršnih direktora Banke, broj: 15093-II/24 od 19.12.2024. godine)

Od 20.12.2024. godine Uprava Banke u sastavu:

- Borislav Trlin v.d. predsjednik Uprave od 20.12.2024. godine (Odluka Nadzornog odbora o imenovanju vršioca dužnosti predsjednika Uprave Banke, broj: 15094-II/24 od 19.12.2024. godine)
- Luka Čelan, v.d. potpredsjednik Uprave od 20.12.2024. godine (Odluka Nadzornog odbora o imenovanju vršioca dužnosti potpredsjednika Uprave Banke, broj: 15095-II/24 od 19.12.2024. godine)
- Dalibor Milinković v.d. izvršni direktor za projekte i razvoj od 20.12.2024. godine (Odluka Nadzornog odbora o imenovanju vršioca dužnosti Izvršnog direktora za projekte i razvoj Banke, broj: 15096-II/24 od 19.12.2024. godine)
- Amer Cviko, v.d. izvršni direktor za upravljanje rizicima od 20.12.2024. godine (Odluka Nadzornog odbora o imenovanju vršioca dužnosti Izvršnog direktora za upravljanje rizicima Banke, broj: 15097-II/24 od 19.12.2024. godine)
- Toni Vukadin, v.d. izvršni direktor za podršku poslovanju od 20.12.2024. godine (Odluka Nadzornog odbora o imenovanju vršioca dužnosti izvršnog direktora za podršku poslovanju Banke, broj: 15098-II/24 od 19.12.2024. godine)

Uprava Banke

Na dan 31.12.2024. godine Uprava Banke:

- Borislav Trlin, v.d. predsjednik Uprave
- Luka Čelan, v.d. potpredsjednik Uprave
- Dalibor Milinković, v.d. izvršni direktor za projekte i razvoj
- Toni Vukadin, v.d. izvršni direktor za podršku poslovanju
- Amer Cviko, v.d. izvršni direktor za upravljanje rizicima

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Odbor za reviziju

Odlukom o imenovanju članova Odbora za reviziju Razvojne banke Federacije BiH, broj: 10016-II/21 od 8.11.2021. godine, Nadzorni odbor Razvojne banke Federacije BiH imenovao je na mandat Odbor za reviziju u sastavu:

Dženamina Husanović, predsjednik

Josipa Grbavac, zamjenik predsjednika

Lejla Demirović, član

Mario Glibić, član

Said Piralić, član

Skupština Banke

U 2024. godini Skupština Banke je održala 3 (tri) sjednice.

U septembru 2024. godine, Skupština Banke je održala sjednicu dana 05.09.2024. godine, na kojoj je donijela Odluku o usvajanju Izvještaja o poslovanju Banke sa finansijskim izvještajima, Izvještajem interne revizije, Izvještajem eksterne revizije, Izvještajem o radu Odbora za reviziju i Izvještajem o radu Nadzornog odbora za period od 1.1.2023. do 31.12.2023. godine, te donijela Odluku o utvrđivanju visine i rasporedu dobiti Banke ostvarene za period od 1.1.2023. do 31.12.2023. godine, kao i Odluku o usvajanju Plana i programa poslovanja Banke za 2024. godinu.

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor kao kontrolno tijelo ima važnu ulogu u nadziranju poslovanja Banke i zastupanju interesa vlasnika te zajedno sa članovima Uprave Banke odgovoran je za sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa zakonskim odredbama.

Prema Zakonu o Razvojnoj banci FBiH, Nadzorni odbor Banke sačinjavaju predsjednik i šest članova koje imenuje i razrješava Skupština. Prethodno navedeno je također definisano Statutom Razvojne banke FBiH i usvojenim Poslovníkom o radu Nadzornog odbora Razvojne banke FBiH (septembar 2015. godine).

Uprava Banke

Prema Zakonu o Razvojnoj banci FBiH i Statutom Banke, Upravu Banke sačinjavaju predsjednik, potpredsjednik Uprave i izvršni direktori koje imenuje i razrješava Nadzorni odbor.

Prema organizacionoj šemi koja je usvojena 2024. godine, Upravu Banke čine: predsjednik, potpredsjednik i tri izvršna direktora i to: izvršni direktor za podršku poslovanju, izvršni direktor za upravljanje rizicima i izvršni direktor za projekte i razvoj.

Sekretar Banke

Banka od 23. septembra 2017. godine nema imenovanog Sekretara Banke.

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Izjava o usklađenosti

Ovi finansijski izvještaji su pripremljeni u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima („MRS“) i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja („MSFI“) objavljenim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde.

Finansijski izvještaji odobreni su za izdavanje od strane Uprave 06.05.2025. godine za podnošenje Nadzornom odboru na usvajanje.

a) Vremenska neograničenost poslovanja

Finansijski izvještaji su sačinjeni pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja što podrazumijeva da će Banka biti sposobna realizovati potraživanja i podmiriti obaveze u normalnom toku poslovanja.

b) Osnove mjerenja

Finansijski izvještaji Banke su pripremljeni po načelu nabavne vrijednosti (historijskog troška), izuzev ako nije drugačije naznačeno u računovodstvenim politikama u nastavku. Historijski trošak je generalno zasnovan na fer vrijednosti naknade plaćene u zamjenu za robu i usluge.

Fer vrijednost je cijena koju bi primili od prodaje imovine ili platili za prenos obaveza u uobičajenoj transakciji između tržišnih učesnika na dan vrednovanja, bez obzira da li je ta cijena direktno provjerljiva ili procijenjena korišćenjem drugih tehnika vrednovanja. Prilikom procjenjivanja fer vrijednosti imovine ili obaveza, Banka uzima u obzir one karakteristike imovine ili obaveza koje bi uzeli u obzir i drugi učesnici na tržištu prilikom određivanja cijene imovine ili obaveza na datum vrednovanja.

c) Funkcionalna valuta i valuta prezentiranja

Ovi finansijski izvještaji su prezentovani u konvertibilnim markama („KM“), koje predstavljaju funkcionalnu valutu Banke.

Centralna banka Bosne i Hercegovine („Centralna banka“ ili „CBBiH“) provodi politiku kursa na principu „valutnog odbora“ prema kojem je KM vezana za EUR u odnosu 1:1,95583 koji je korišten kroz 2024. i 2023. godinu. Očekuje se da će se ovo zadržati i u doglednoj budućnosti.

d) Korištenje procjena i prosudbi

Sastavljanje finansijskih izvještaja zahtijeva od Uprave donošenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utiču na primjenu računovodstvenih politika i objavljene iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati mogu biti različiti od tih procjena.

Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledavaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene te eventualno budućim periodima ako utiču i na njih.

Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosudbama u primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji uticaj na iznose objavljene u ovim finansijskim izvještajima objavljene su u Napomeni 3.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

a) Transakcije u stranim valutama

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se u funkcionalnu valutu po kursu važećem na dan transakcije. Dobici i gubici po osnovu kursnih razlika koji nastaju prilikom izmirenja tih transakcija i po osnovi svođenja monetarne imovine i obaveza denominiranih u stranim valutama po kursu na kraju godine priznaju se u bilansu uspjeha.

b) Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u bilansu uspjeha za obračunsko razdoblje na koje se odnose metodom efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa koja diskontira procijenjene buduće novčane tokove finansijske imovine ili obaveza kroz očekivano trajanje finansijskog instrumenta (ili ako je prikladno kraće razdoblje) do njegove knjigovodstvene vrijednosti. Pri kalkulaciji efektivne kamatne stope Banka procjenjuje buduće novčane tokove uzimajući u obzir sve ugovorne uslove, ali ne i buduće kreditne gubitke.

Kalkulacija efektivne kamatne stope uključuje sve plaćene ili primljene transakcijske troškove, naknade i poene, koji su sastavni dio efektivne kamatne stope. Transakcijski troškovi uključuju sve troškove koji nastaju direktno u vezi s izdavanjem ili sticanjem finansijske imovine ili finansijskih obaveza. Prihodi i rashodi od kamata priznati u bilansu uspjeha uključuju kamatu na finansijsku imovinu i finansijske obaveze koje se mjere po amortizacijskom trošku izračunatom metodom efektivne kamatne stope.

c) Prihodi i rashodi od provizija i naknada

Prihodi i rashodi od provizija i naknada koji su sastavni dio efektivne kamatne stope na finansijsku imovinu i finansijske obaveze uključuju se u kalkulaciju efektivne kamatne stope.

Ostali prihodi i rashodi od provizija i naknada uključuju uglavnom naknade po komisionim poslovima, izdavanje garancija i akreditiva i naknade po ostalim uslugama, i priznaju se u bilansu uspjeha po pružanju pojedine usluge.

d) Plaćanja temeljem operativnog najma

Plaćanja temeljem operativnog najma priznaju se u bilansu uspjeha u skladu sa Međunarodnim standardom finansijskog izvještavanja (MSFI) 16 – Najmovi, koji se primijenjuje od januara 2019. godine, a koji je zamijenio do tada primijenjivani Međunarodni računovodstveni standard (MRS) 17 – Najmovi.

e) Porez na dodanu vrijednost

Razvojna banka Federacije BiH je tokom 2023. godine upisana u Jedinstveni registar obveznika indirektnih poreza, broj Uvjenja: 04/1-17-1-UPJR/1-4746-2/23 od 25.7.2023. godine. Vrsta registracije po kojoj je izvršen upis u Registar je porez na dodanu vrijednost. Prava i obaveze po osnovu registracije za PDV utvrđene su od 24.7.2023. godine.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

f) Porez na dobit

Članom 1. Zakona o Razvojnoj banci Federacije BiH (Službene novine FBiH broj 37/08) regulisano da "Banka nije obveznik poreza na dobit" a članom 32. istog Zakona "Banka ne plaća porez na dobit".

U toku 2022. godine, Banka je bila predmet kontrole Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine. Banka nije evidentirala utvrđene dodatne obaveze po Rješenju Porezne uprave Federacije BiH broj 13/09-2-12-20-415-6/22 od 08.12.2022. godine u ukupnom iznosu 8.273.856,92 KM, iz razloga što se najveći dio (cca 98%) utvrđenih obaveza odnosi na obaveze po osnovu poreza na dobit u iznosu od 8.122.473,90 KM (porez na dobit 3.829.412,00 KM i kamate poreza na dobit 4.293.061,90 KM), a članom 1. Zakona o Razvojnoj banci Federacije BiH (Službene novine FBiH broj 37/08) regulisano je da "Banka nije obveznik poreza na dobit" te članom 32. istog Zakona "Banka ne plaća porez na dobit". Banka je 20.12.2022. godine uložila žalbu Federalnom ministarstvu finansija putem Porezne uprave Federacije BiH na prethodno navedeno rješenje. Žalba odlaže izvršenje rješenja.

U toku 2024. godine nije bilo događaja koji bi utjecali na finansijske izvještaje Banke, odnosno nije bilo aktivnosti po podnesenoj žalbi.

g) Finansijski instrumenti

Priznavanje

Kreditni primljeni i dati, te potraživanja i ostale finansijske obaveze priznaju se u trenutku kada su dati ili primljeni (datum namire).

Klasifikacija

Banka klasifikuje svoje finansijske instrumente u sljedeće kategorije: krediti i potraživanja i ostale finansijske obaveze. Klasifikacija zavisi od namjere zbog koje su finansijski instrumenti stečeni. Uprava određuje klasifikaciju finansijske imovine i obaveza kod početnog priznavanja i preispituje tu klasifikaciju kontinuirano.

Kredit i potraživanja

Kredit i potraživanja su nederivativna finansijska imovina s fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotira na aktivnom tržištu. Kredit i potraživanja nastaju kada Banka odobrava novčana sredstva komitentima bez namjere trgovanja s tim potraživanjima te uključuju plasmane i kredite bankama, kredite i potraživanja od klijenata i sredstva kod Centralne banke.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze čine sve finansijske obaveze i uključuju tekuće i depozitne račune i uzete kredite.

Početno i naknadno mjerenje

Kredit i potraživanja te ostale finansijske obaveze početno se priznaju po fer vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, kredit i potraživanja, te ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizacijskom trošku koristeći metodu efektivne kamate, umanjani za eventualno umanjenje vrijednosti.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

g) Finansijski instrumenti (nastavak)

Prestanak priznavanja

Banka prestaje priznavati finansijsku imovinu (u cijelosti ili djelimično) kada isteknu prava na primitke novčanih tokova od finansijskog instrumenta ili kada izgubi kontrolu nad ugovornim pravima nad tom finansijskom imovinom. Navedeno se događa kada Banka prenese suštinski sve rizike i koristi od vlasništva na drugi poslovni subjekt ili kada su prava ostvarena, predata ili istekla.

Banka prestaje priznavati finansijske obaveze samo kada one prestanu postojati, tj. kada su ispunjene, otkazane ili istekle. Ukoliko se uslovi finansijske obaveze promijene, Banka će prestati priznavati tu obavezu i istovremeno priznati novu finansijsku obavezu s novim uslovima.

Identificiranje i mjerenje umanjnja vrijednosti finansijske imovine

MSFI 9 zahtijeva ranije priznavanje umanjnja vrijednosti te procjenu očekivanih kreditnih gubitaka za širi raspon imovine. Model očekivanih kreditnih gubitaka primjenjuje se na dužničke instrumente koji se mjere po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, uključujući kredite, dužničke vrijednosne papire, potraživanja od kupaca, potraživanja temeljem najma, preuzete obaveze za kreditiranjem te finansijske garancije. Osnovni princip Modela očekivanih kreditnih gubitaka je odražavanje pogoršanja ili poboljšanja kvaliteta finansijskog instrumenta.

Princip mjerenja fer vrijednosti

Fer vrijednost je cijena koja bi se dobila za prodaju sredstava ili koja bi se platila za prijenos obaveze u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum mjerenja na glavnom, ili ako je to nemoguće, na najpovoljnijem tržištu kojem Banka ima pristup na taj dan. Fer vrijednost obaveze izražava njen rizik neizvršavanja.

Kada je to moguće, Banka mjeri fer vrijednost instrumenta preko iskazane cijene na aktivnom tržištu za taj instrument. Tržište se smatra aktivnim ako se transakcije za sredstva ili obavezu odvijaju dovoljno često i u opsegu dovoljnom za davanje informacija o cijenama na redovnoj osnovi (Nivo 1 hijerarhije fer vrijednosti).

Ukoliko ne postoje iskazane cijene na aktivnom tržištu, Banka koristi tehnike procjene koji maksimiziraju korištenje relevantnih dostupnih ulaznih podataka (Nivo 2 i Nivo 3 hijerarhije fer vrijednosti) i minimiziraju korištenje nedostupnih ulaznih podataka. Odabrana tehnika procjene uključuje sve faktore koje bi učesnici na tržištu uzeli u obzir pri određivanju cijene transakcije.

Analiza finansijskih instrumenata koji su mjereni nakon početnog priznavanja po fer vrijednosti su grupirani u Nivoje od 1 do 3 kako slijedi:

- Nivo 1 - pokazatelji fer vrijednosti izvedeni iz cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima;
- Nivo 2 - pokazatelji fer vrijednosti izvedeni iz drugih podataka, a ne iz kotiranih cijena iz Nivoa 1;
- Nivo 3 - pokazatelji fer vrijednosti izvedeni primjenom metoda vrednovanja koji se ne temelje na uočljivim tržišnim podacima.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

g) Finansijski instrumenti (nastavak)

Poslovni modeli

Banka je od 1. januara 2018. godine primijenila Međunarodni standard finansijskog izvještavanja (MSFI) 9 Finansijski instrumenti. Prema navedenom, tekući period također se temelji na MSFI 9.

Uprava Banke odabrala je poslovni model čiji je cilj držanje imovine isključivo radi naplate ugovornih novčanih tokova, koji objedinjava svu finansijsku imovinu koja se drži radi naplate ugovorenih novčanih tokova tokom cijelog života trajanja finansijskog instrumenta.

Poslovni model držanja imovine radi naplate prolazi SPPI test (engl. Solely Payments of Principal and Interest – u nastavku SPPI test), i u taj model alocirana je sljedeća finansijska imovina:

- gotovina i novčana sredstva na transakcijskim računima kod banaka,
- sredstva na tekućem računu i obavezna rezerva kod CBBiH
- dati krediti
- ostala potraživanja (ostala aktiva)

Osnovni rizik kojim se upravlja u okviru ovog poslovnog modela je kreditni rizik.

SPPI test

SPPI test je test ugovornih novčanih tokova sa aspekta plaćanja samo glavnice i kamate na nepodmireni iznos glavnice, jedan je od kriterija za klasifikaciju finansijske imovine u pojedinu kategoriju mjerenja. SPPI test se sprovodi sa ciljem utvrđivanja da li kamata na nepodmirenu glavicu odražava samo naknadu za vremensku vrijednost novca, ili uključuje i kreditni rizik, druge osnovne rizike pozajmljivanja, troškove kreditiranja i profitnu maržu.

SPPI test se provodi:

- za svaku finansijsku imovinu, alociranu u poslovni model čiji je cilj držanje finansijske imovine radi naplate ugovornih novčanih tokova,
- za svaku finansijsku imovinu u slučajevima kada je izvorna imovina značajno modificirana i zbog toga priznata kao nova imovina,
- kod uvođenja novih kreditnih proizvoda kako bi se unaprijed utvrdila prihvatljivost razmatranih uslova kreditiranja u odnosu na potrebu kasnijeg praćenja vrijednosti eventualne finansijske imovine koja bi proizašla iz istih.

Klasifikacija finansijske imovine

Banka klasifikuje svoju finansijsku imovinu na osnovu alokacije u poslovni model i SPPI test kao imovinu koja se naknadno mjeri po amortizacijskom trošku, ako su ispunjena oba uslova:

- finansijska imovina je alocirana u poslovni model čiji je cilj držanje imovine radi naplate ugovorenih novčanih tokova i
- SPPI test je zadovoljen – za finansijsku imovinu utvrđeni su novčani tokovi koji predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate na nepodmireni iznos glavnice.

Klasifikacija zavisi od namjere zbog koje je finansijska imovina stečena. Uprava određuje klasifikaciju finansijske imovine kod početnog priznavanja i preispituje tu klasifikaciju na svaki datum izvještavanja.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

g) Finansijski instrumenti (nastavak)

Reklasifikacija finansijske imovine

U slučaju promjene poslovnog modela upravljanja finansijskom imovinom, izvršiti će se reklasifikacija sve finansijske imovine na koju reklasifikacija utiče. Reklasifikacija će se obaviti prospektivno, od datuma reklasifikacije, odnosno od prvog dana idućeg obračunskog perioda, ne prepravljajući, pri tome, prethodno priznatu dobit, gubitke ni kamate.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine priznaje se po modelu očekivanih kreditnih gubitaka za imovinu koja se naknadno mjeri po amortiziranom trošku.

Umanjenje vrijednosti provodi se mjesečno, tokom obračunskih perioda i krajem godine na datum bilansa, a efekti umanjenja vrijednosti iskazuju se po svakom plasmanu pojedinačno u izvještaju o finansijskom položaju, izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti i izvještaju o dobiti i gubitku.

Umanjenje vrijednosti se provodi primjenom Interne metodologije umanjenja vrijednosti kredita i ostale finansijske imovine u skladu sa MSFI 9 (u nastavku Metodologija).

MSFI 9 model očekivanog kreditnog gubitka uključuje tri faze, odnosno tri nivoa kreditnog rizika, pri čemu se finansijska imovina kreće kroz faze kako se mijenja njena kreditna kvaliteta, kako slijedi:

- Faza 1 – finansijska imovina bez značajno povećanog kreditnog rizika (klijent nije u statusu neizmirivanja obaveza, kašnjenje prema MSFI brojaču dana kašnjenja je manje ili jednako 30 dana i klasifikacija rizika u skladu sa Uredbom je manja ili jednaka B5%)
- Faza 2 – klijent nije u statusu neizmirivanja obaveza, kašnjenje prema MSFI brojaču dana kašnjenja je veće ili jednako 31 dan i manje ili jednako 90 dana, i FBA klasifikacija rizika u skladu sa uredbom je veća od B5%, pogoršanje položaja klijenta.
- Faza 3 – klijent je u statusu neizmirivanja obaveza po bilo kojem osnovu, kašnjenje prema MSFI brojaču dana kašnjenja je veće od 90 dana.

Polazeći od statusa neizmirivanja obaveza kao jedinog kriterija, Banka razlikuje dva različita pristupa umanjenju vrijednosti:

- individualni (pojedinačni) i
- grupni.

Banka na individualnoj osnovi (Faza 3) procjenjuje sve izloženosti koje su u statusu neizmirenja obaveza (očekivani kreditni gubitak za čitav vijek trajanja).

Umanjenje vrijednosti na grupnoj osnovi (Faza 1 i Faza 2) primjenjuje se za sve izloženosti koje nisu u statusu neizmirivanja obaveza, pri čemu se uzima u obzir procjena iznosa gubitka kao rezultat događaja u prošlosti. Za potrebe obračuna umanjenja vrijednosti na grupnoj osnovi:

- portfolio je segmentiran u homogene grupe rizičnosti,
- utvrđen je vremenski period za procjenu PD i CR parametara,
- utvrđeni su parametri očekivanog kreditnog gubitka PD i CR parametar za svaku od grupa rizičnosti.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

g) Finansijski instrumenti (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (nastavak)

Iznos očekivanog kreditnog gubitka (engl. Expected Credit Loss-ECL) koji se priznaje, zavisi od stepena kreditnog pogoršanja od inicijalnog priznavanja instrumenta. Postoje dvije osnove za izračunavanje:

- 12-mjesečni ECL, koji se primjenjuje na grupnoj osnovi u Fazi 1, i odnosi na sve stavke sve dok nema značajnog pogoršanja kreditnog kvaliteta
- ECL u toku čitavog vijeka trajanja, koji se primjenjuje na grupnoj osnovi u Fazi 2, i na individualnoj osnovi u Fazi 3, onda kada dode do značajnog povećanja kreditnog rizika.

Banka za svaki izvještajni period, odnosno na kraju svakog mjeseca, procjenjuje da li je došlo do značajne promjene (povećanja ili smanjenja) kreditnog rizika od inicijalnog priznavanja i da li je kreditno obezvrjeđenje svakog finansijskog instrumenta identificirano za svaki portfolio koji je predmet procjenjivanja, kako bi se odredilo da li se primjenjuje obračun umanjenja vrijednosti (obezvrjeđenja) na 12-mjesečnoj osnovi ili u toku čitavog vijeka trajanja finansijskog instrumenta.

Također, istovremeno se procjenjuje i način obračuna prihoda od kamate, koji zavisi od nivoa kreditnog rizika u kom se finansijski instrument nalazi. Za kredite svrstane u Faze 1 i 2 kamata se obračunava na bruto knjigovodstvenu vrijednost, dok se u Fazi 3 (status neizmirenja obaveza po bilo kom osnovu) kamata obračunava vanbilansno i priznaje u prihod tek po izvršenoj naplati.

Umanjenje vrijednosti provodi se mjesečno, tokom obračunskih perioda i krajem godine na datum bilansa, a efekti umanjenja vrijednosti iskazuju se po svakom plasmanu pojedinačno u izvještaju o finansijskom položaju i bilansu uspjeha.

Banka također računa i rezervacije u skladu sa Uredbom o kriterijima i načinu vođenja nadzora nad poslovanjem Razvojne banke Federacije BiH (U nastavku: Uredba). Relevantni plasmani klasifikuju se u odgovarajuće skupine u skladu s navedenim propisima ovisno o danima kašnjenja, finansijskom položaju dužnika i instrumentima osiguranja te rezervišu u skladu sa propisanim procentima rezervisanja.

Ukoliko je umanjenje vrijednosti za potencijalne gubitke izračunato u skladu s propisima Uredbe veće od umanjenja vrijednosti izračunatog u skladu sa zahtjevima MSFI-a, navedena razlika prikazuje se kao usklada kod izračuna adekvatnosti kapitala.

Kada je kredit nenaplativ, otpisuje se na teret računa ispravke vrijednosti. Takvi krediti otpisuju se nakon što su poduzete sve neophodne aktivnosti i utvrđen iznos gubitka. Naknadno naplaćeni otpisani iznosi priznaju se kao ukidanja gubitaka od umanjenja vrijednosti u bilansu uspjeha.

Izloženost prema Centralnoj banci BiH i prema drugim bankama u zemlji i inostranstvu množi se iskustveno utvrđenim PD-om od 0,1%.

Kako za ostala potraživanja (ostalu aktivu) nije praktično procijeniti kreditni rizik i očekivane kreditne gubitke, to se Banka opredijelila da primijeni matricu za određivanje umanjenja, sa fiksnim stopama umanjenja, ovisno o broju dana kašnjenja ili prekoračenja dospijeca.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

g) Finansijski instrumenti (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (nastavak)

Detalji vezani uz Metodologiju navedeni su u sklopu Napomene 25. Upravljanje finansijskim rizikom, Napomena 25.1. Kreditni rizik.

Modifikacija finansijske imovine

Modifikacija finansijske imovine je svaka izmjena ugovornih odredbi koja rezultira izmjenom ugovorenih novčanih tokova. U slučaju kada modifikacija nije značajna, izmjena ugovornih odredbi ne dovodi do prestanka priznavanja te finansijske imovine, već se utvrđuje nova bruto knjigovodstvena vrijednost kao sadašnja vrijednost modificiranih ugovornih novčanih tokova diskontovanih izvornom efektivnom kamatnom stopom (EKS).

Pri tome se razlika između izvorne bruto knjigovodstvene vrijednosti prije modifikacije i bruto knjigovodstvene vrijednosti utvrđene na osnovu modificiranih novčanih tokova nakon modifikacije priznaje u bilansu uspjeha kao dobit ili gubitak.

U slučaju kada je modifikacija finansijske imovine značajna, finansijska imovina se prije modifikacije prestaje priznavati, a modificirana finansijska imovina se ponovo priznaje kao "nova" finansijska imovina i utvrđuje se nova EKS. Datumom početnog priznavanja smatra se datum izmjene ugovornih odredbi. Umanjenje vrijednosti na ponovno priznatu finansijsku imovinu priznaje se u iznosu očekivanih kreditnih gubitaka za cjeloživotne kreditne gubitke.

Kupljena ili izdana finansijska imovina umanjena za kreditne gubitke (POCI imovina)

POCI imovina je finansijska imovina kod koje pri početnom priznavanju postoje objektivni dokazi o individualnom umanjenju za kreditne gubitke, zato što je kreditni rizik stvorene ili izdate imovine visok ili je imovina kupljena sa diskontom od najmanje 5%.

Za potrebe izračuna umanjenja vrijednosti, priznaju se cjeloživotni očekivani kreditni gubici.

Specifični finansijski instrumenti

Gotovina i ekvivalenti gotovine

Za potrebe izvještaja o novčanom toku, gotovina i ekvivalenti gotovine uključuju novac, tekući račun kod Centralne banke i tekuće račune kod drugih banaka.

Gotovina i ekvivalenti gotovine isključuju obaveznu minimalnu rezervu kod Centralne banke, budući da sredstva obavezne rezerve nisu na raspolaganju Banci u njenom svakodnevnom poslovanju. Obavezna minimalna rezerva kod Centralne banke je iznos koji su obavezne izdvajati sve poslovne banke koje imaju dozvolu za rad u Bosni i Hercegovini.

Obavezna rezerva kod Centralne banke

Sredstva obavezne rezerve kod Centralne banke vrednuju se po amortizacijskom trošku umanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

g) Finansijski instrumenti (nastavak)

Specifični finansijski instrumenti (nastavak)

Dati krediti i potraživanja

Dati krediti i potraživanja od banaka i komitenata iskazuju se naknadno po amortizacijskom trošku umanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti kako bi se prikazali procijenjeni nadoknativi iznosi.

Uzeti krediti

Uzeti krediti na koje se plaća kamata klasifikuju se kao ostale finansijske obaveze i inicijalno se priznaju po fer vrijednosti, umanjenom za pripadajuće transakcijske troškove. Naknadno vrednovanje provodi se po amortizacijskom trošku i svaka razlika između primitaka (umanjenih za transakcijske troškove) i iznosa koji se plaća po dospelju priznaje se u bilansu uspjeha tokom perioda trajanja kredita metodom efektivne kamatne stope.

Tekući računi i depoziti komitenata

Tekući računi i depoziti klasifikovani su kao ostale obaveze i početno se vrednuju po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove, a naknadno se iskazuju po njihovom amortizacijskom trošku primenom metode efektivne kamatne stope.

h) Nekretnine i oprema

Nekretnine i oprema vrednuju se po trošku nabavke umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti. Trošak nabavke uključuje sve troškove koji su direktno vezani za nabavku imovine. Naknadni troškovi se uključuju u knjigovodstvenu vrijednost imovine ili se priznaju kao posebna imovina, samo u onim slučajevima kada postoji vjerovatnoća da će Banka u budućnosti imati ekonomsku korist od te imovine i ako se njena vrijednost može pouzdano utvrditi. Troškovi popravaka i tekućeg održavanja terete bilans uspjeha u periodu u kojem su nastali.

Amortizacija se obračunava na sve nekretnine i opremu, osim zemljišta i imovine u pripremi, prema linearnoj metodi kako bi se otpisao trošak nabavke imovine kroz njezin procijenjeni vijek trajanja. Koriste se sljedeće stope amortizacije:

Građevinski objekti	5%
Namještaj i oprema:	
- Namještaj i ostala uredska oprema	15%-33,33%
- Mobiliteli	50%
Vozila	15%

Metoda amortizacije i procijenjeni vijek trajanja pregledavaju se i po potrebi usklađuju na svaki datum izvještavanja.

Dobici i gubici po osnovu rashodovanja sredstava utvrđuju se kao razlika između novčanog priliva i neto knjigovodstvene vrijednosti i iskazuju u bilansu uspjeha u okviru ostalih prihoda ili rashoda iz poslovanja.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

i) Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se vrednuje po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti. Trošak nabave uključuje sve troškove koji su direktno vezani za nabavu imovine.

Amortizacija se obračunava na svu imovinu, osim imovine u pripremi, prema linearnoj metodi kako bi se otpisao trošak nabavke imovine kroz njezin procijenjeni vijek trajanja. Sljedeće stope amortizacije se koriste:

Nematerijalna imovina	20%
-----------------------	-----

Metoda amortizacije, procijenjeni vijek trajanja i ostatak vrijednosti pregledavaju se i po potrebi usklađuju na svaki datum izvještavanja.

j) Umanjenje vrijednosti nefinansijske imovine

Neto knjigovodstvena vrijednost nefinansijske imovine Banke provjerava se sa datumom izvještavanja kako bi se utvrdilo da li postoje indikacije umanjenja vrijednosti imovine. Ako se utvrdi postojanje takvih indikacija procjenjuje se nadoknadivi iznos imovine. Gubitak uslijed umanjenja vrijednosti priznaje se u svim slučajevima kada je neto knjigovodstvena vrijednost imovine veća od nadoknativog iznosa. Gubitak uslijed umanjenja vrijednosti priznaje se u bilansu uspjeha.

Nadoknativa vrijednost ostale imovine je vrijednost veća od njezine vrijednosti u upotrebi i njezine fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje. U procjenjivanju vrijednosti u upotrebi, sadašnja vrijednost procijenjenih budućih novčanih tokova izračunava se upotrebom diskontne stope prije oporezivanja koja reflektira procjenu vremenske vrijednosti novca na tržištu i rizik specifičan za tu imovinu. Za imovinu koja ne generira uglavnom nezavisne novčane tokove, njezina nadoknativa vrijednost se određuje zajedno sa imovinom koja generira novčane tokove, a uz koju se ta imovina vezuje.

Gubitak od umanjenja vrijednosti se smanjuje ukoliko je došlo do promjene u procjeni korištenoj za utvrđivanje nadoknativne vrijednosti. Gubitak od umanjenja vrijednosti se smanjuje najviše do iznosa knjigovodstvene vrijednosti imovine koja ne prelazi knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena, uzimajući u obzir amortizaciju, da nije došlo do umanjenja vrijednosti.

k) Primanja zaposlenih

Kratkoročna primanja zaposlenih

Za račun zaposlenika, Banka uplaćuje penziona i zdravstveno osiguranje koje se obračunava na bruto plate, kao i pripadajuće poreze po ovom osnovu za koje je osnovica neto plaća. Ovi se doprinosi uplaćuju na račun relevantnih državnih fondova prema važećoj zakonskoj regulativi i propisima, tokom cijele godine. Naknada za topli obrok i prijevoz kao i regres za godišnji odmor se obračunavaju i plaćaju u skladu sa lokalnom zakonskom regulativom i internim aktima Banke. Ovi se troškovi priznaju u bilansu uspjeha u razdoblju u kojem su nastali troškovi zaposlenih.

Obaveze za doprinose za penzione fondove s propisanim iznosom doprinosa priznaju se kao trošak u bilansu uspjeha razdoblja u kojem su nastali.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

k) Primanja zaposlenih (nastavak)

Dugoročna primanja zaposlenih: otpremnine za penzije

U skladu sa lokalnim propisima i internim aktima, Banka prilikom odlaska u penziju uposlenika isplaćuje otpremnine u visini od minimalno šest prosječnih neto plata zaposlenika isplaćenih u prethodna tri mjeseca ili šest prosječnih neto plata isplaćenih u Banci, u zavisnosti šta više odgovara zaposleniku.

Obaveze i troškovi se određuju pomoću metode projektovane kreditne jedinice. Ova metoda polazi od toga da svaki period službe dovodi do stvaranja dodatne jedinice prava na naknadu, i svaka jedinica se odvojeno mjeri da bi se izračunala konačna obaveza. Obaveza se iskazuje u sadašnjoj vrijednosti budućih novčanih iznosa putem diskontovanja.

l) Rezervisanja za obaveze i troškove

Rezervisanja se priznaju ukoliko Banka ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obavezu proizašlu iz prošlih događaja za čije se podmirenje očekuje da će Banci stvoriti odliv resursa koji utjelovljuju ekonomske koristi, a moguće je napraviti pouzdanu procjenu iznosa obaveze ili u slučaju zakonske obaveze formiranja rezervisanja za neidentifikovano umanjenje vrijednosti vanbilansnih kreditnih izloženosti.

Rezervisanja za obaveze i troškove održavaju se na nivou koji Uprava smatra dovoljnim za pokrivanje nastalih gubitaka. Uprava utvrđuje dostatnost rezervacija na temelju uvida u pojedinačne stavke, tekuće ekonomske uslove, karakteristike rizika određenih kategorija transakcija, kao i druge relevantne činjenice.

Rezervisanja treba iskorištavati samo za izdatke za koje je rezervisanje izvorno priznato. Ako više nije vjerovatno da će podmirivanje obaveza zahtijevati odliv resursa koji utjelovljuju ekonomske koristi, rezervisanje se otpušta.

m) Vlasnički kapital

Kapital Banke je u 100% vlasništvu Federacije BiH.

n) Vanbilansne preuzete i potencijalne obaveze

U okviru svog redovnog poslovanja, Banka sklapa ugovore kojima preuzima vanbilansne finansijske obaveze i koje vodi u vanbilansnoj evidenciji, a koje prvenstveno obuhvataju garancije, akreditive i ugovorene neisplaćene kredite. Navedene preuzete finansijske obaveze iskazuje u izvještaju o finansijskom položaju ako i kad iste postanu plative.

o) Sredstva u ime i za račun trećih osoba

Banka upravlja sredstvima u ime i za račun Vlade FBiH i resornih ministarstava, kao i Federalnog zavoda za zapošljavanje. Prihodi i rashodi po tom osnovu terete nalogodavca, a Banka po tim poslovima ne snosi druge obaveze i rizike. Za svoje usluge Banka naplaćuje naknadu. Za detalje vidjeti Napomenu 24.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

p) Standardi i tumačenja koja su objavljeni u 2024. godini

Savez računovođa, revizora i finansijskih djelatnika Federacije BiH je u toku 2024. godine objavio sljedeće standarde:

- Međunarodni standard finansijskog izvještavanja MSFI 18 – Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima (početak primjene 01. januar 2027. godine) i
- Međunarodni standard finansijskog izvještavanja MSFI 19 – Zavisna društva bez javne odgovornosti: Objavljivanja (početak primjene 01. januar 2027. godine).

Standard objavljen u 2023. godini, a stupa na snagu u 2025. godini:

- Izmjene i dopune MRS 21 - Efekti promjena kurseva stranih valuta: Nemogućnosti razmjene (početak primjene 01. januar 2025. godine).

Izmjene i dopune postojećih standarda, koji su stupili na snagu u 2024. godini:

- Izmjene i dopune MRS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja: Klasifikacija kratkoročnih i dugoročnih obaveza,
- Izmjene i dopune MSFI-ja 16 Obaveza po osnovu najma kod prodaje i povratnog najma,
- Izmjene i dopune MRS-a 7 Izvještaj o novčanim tokovima i MSFI-ja 7 Finansijski instrumenti: Aranžmani za finansiranje dobavljača.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI

Banka u toku svog redovnog poslovanja procjenjuje i prosuđuje o neizvjesnim događajima, uključujući procjene i prosudbe o budućnosti. Takve računovodstvene pretpostavke i procjene redovno se preispituju i temelje na historijskom iskustvu i ostalim faktorima poput očekivanog toka budućih događaja koji se može realno pretpostaviti u postojećim okolnostima, ali unatoč tome neizbježno predstavljaju izvore neizvjesnosti. Procjena umanjenja vrijednosti kreditnog portfolija Banke predstavlja najznačajniji izvor neizvjesnosti procjene. Ti i ostali ključni izvori neizvjesnosti procjene, koji imaju značajan rizik uzrokovanja značajnih usklada knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u narednoj finansijskoj godini, opisani su u nastavku.

Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja i rezervisanja za vanbilansnu izloženost

Banka kontinuirano prati kreditnu sposobnost svojih klijenata. Potreba za umanjenjem vrijednosti bilansne i vanbilansne izloženosti Banke kreditnom riziku procjenjuje se mjesečno.

Gubici od umanjenja vrijednosti uglavnom se priznaju u odnosu na knjigovodstvenu vrijednost datih kredita (kao što je prikazano u Napomenama 13. i 14.), te kao rezervacije za obaveze i troškove koji proizlaze iz vanbilansne izloženosti klijentima, uglavnom u vidu garancija i akreditiva i odobrenih neiskorištenih kredita (prikazano u Napomeni 20.).

Banka procjenjuje umanjenja vrijednosti u slučajevima kada prosudi da dostupni podaci ukazuju na vjerovatnost mjerljivog umanjenja budućih procijenjenih novčanih tokova imovine ili portfolija imovine. Kao indikator smatra se neredovitost u otplati ili ostale indikacije finansijskih poteškoća uzimatelja kredita te nepovoljne promjene u ekonomskim uslovima u kojima dužnici posluju i u vrijednosti ili naplativosti instrumenata osiguranja, kada se te promjene mogu povezati s navedenim nepoštivanjem uslova ugovora.

Sažetak umanjenja vrijednosti	Napomena	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Umanjenje vrijednosti za bilansne izloženosti, uključujući novčana sredstva i ostalu aktivu	11, 12, 13, 14, 15	42.088	41.867
Rezervisanje za vanbilansne izloženosti	20	800	800
		42.888	42.667

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI (NASTAVAK)

Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja i rezervisanja za vanbilansnu izloženost (nastavak)

Regulatorni zahtjevi u skladu sa Uredbom

Agencija je ovlaštena za provođenje regulatornog nadzora nad poslovanjem Banke, u skladu sa Uredbom, i može zahtijevati izmjene knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza, u skladu sa odgovarajućim propisima.

Pored umanjenja vrijednosti izračunatih i priznatih u skladu sa MSFI, Banka također procjenjuje umanjenja u skladu sa regulativom Agencije, odnosno u skladu sa Uredbom, za potrebe izračuna adekvatnosti kapitala.

Sljedeća tabela prikazuje sumaran pregled umanjenja vrijednosti izračunatih u skladu sa propisima Agencije. Odnosno u skladu sa Uredbom, Regulatorne rezerve na dan 31. decembar 2024. godine izračunate su u skladu sa važećom metodologijom (kako je objašnjeno u Napomeni 2 g).

Sažetak umanjenja vrijednosti	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Rezervisanja za bilansne izloženosti (u skladu sa Uredbom)	52.069	55.467
Rezervisanja za vanbilansne izloženosti (u skladu sa Uredbom)	1.838	3.238
	53.907	58.705
Umanjenje vrijednosti prema MSFI	42.888	42.667
Negativne razlike između rezervisanja za ukupne izloženosti (Agencija) i umanjenja vrijednosti prema MSFI	1.179	1.376
Pozitivne razlike između rezervisanja za ukupne izloženosti (u skladu sa Uredbom) i umanjenja vrijednosti prema MSFI	12.197	17.414
Nedostajuće rezerve	12.197	17.414

Kako je prikazano u gornjoj tabeli, ukupni iznos za koji rezervisanja prema propisima Agencije, odnosno Uredbe, nadmašuju rezervisanja prema MSFI iznosi 12.197 hiljada KM na dan 31. decembar 2024. godine (31. decembar 2023.: 17.414 hiljada KM). S obzirom da su Odlukom Skupštine Banke, a u skladu sa Odlukom Agencije za bankarstvo o uslovima uključenja formiranih rezervi za kreditne gubitke u redovan osnovni kapital banke, ranije rezerve za kreditne gubitke formirane iz dobiti u iznosu 8.057 hiljada KM raspoređene u osnovni kapital, i ne mogu se koristiti kao obračunska kategorija pri izračunu nedostajućih rezervi za kreditne gubitke, cjelokupan iznos od 12.197 hiljada KM predstavlja nedostajuće rezerve za kreditne gubitke u poslovnoj 2024. godini, te je iskazan kao odbitna stavka u izračunu adekvatnosti kapitala.

Sudski sporovi

Banka provodi pojedinačnu procjenu svih sudskih sporova i na osnovu toga određuje iznos rezervisanja.

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2024.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

Kao što je navedeno u Napomeni 20., Banka je izvršila rezervisanje za sudske sporove u iznosu od 232 hiljade KM, te je u 2024. godini isplatila 362 hiljade KM ranije rezervisanih sredstava po ovom osnovu.

S obzirom da se u narednom periodu očekuje isplata po osnovu sudskih sporova u iznosu 270 hiljada KM, Banka je formirala dugoročna rezervisanja u ovom iznosu.

4. PRIHODI OD KAMATA

	2024.	2023.
Kamate na kredite odobrene komitentima	9.397	8.574
	9.397	8.574

5. RASHODI OD KAMATA

	2024.	2023.
Kamate na uzete kredite i primljene depozite	61	162
	61	162

6. PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	2024.	2023.
Naknade po komisionim poslovima	1.607	1.467
Naknade po poslovima izdavanja garancija i akreditiva	407	613
Naknade po ostalim poslovima	152	111
	2.166	2.191

7. OSTALI OPERATIVNI PRIHODI

	2024.	2023.
Prihodi od prodane stečene imovine	40	828
Dotacije	-	1
Pozitivne kursne razlike	254	-
Ostalo	154	151
	448	980

8. TROŠKOVI ZAPOSLENIH

	2024.	2023.
Neto plate	3.063	2.711
Porezi i doprinosi	2.244	2.038
Ostalo	1.792	1.649
	7.099	6.398

Troškovi zaposlenih uključuju 1.244 hiljade KM (2023.: 1.129 hiljada KM) doprinosa po osnovu penzionog osiguranja uplaćenih u državni penzioni fond. Doprinosi se računaju kao procenat bruto plate. Prosječan broj zaposlenih u Banci tokom 2024. godine bio je 115 (2023.: 109).

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2024.
 (Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

9. ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI I OSTALI RASHODI

	2024.	2023.
Članarine i takse	296	316
Troškovi održavanja	370	339
Naknade Nadzornom odboru i Odboru za reviziju	195	235
Troškovi energije	127	124
Troškovi telekomunikacija	137	127
Usluge	165	147
Bankarske naknade	60	104
Troškovi materijala	97	105
Troškovi reklame, reprezentacije i sponzorstva	142	61
Troškovi zakupa	21	18
Troškovi osiguranja	23	25
Ostali troškovi	262	1.172
	1.895	2.773
Amortizacija	625	525
	625	525

10. UMANJENJA VRIJEDNOSTI I REZERVISANJA, NETO

	2024.	2023.
Kreditni dati komitentima (Napomena 14.)	2.353	1.561
Rezervisanja za naknade zaposlenim i ostalo (Napomena 20.)	204	198
Rezervisanja za sudske sporove (Napomena 20.)	232	24
Umanjenje vrijednosti gotovine i ekvivalenata gotovine (Napomene 11 i 12.)	(9)	40
Umanjenje vrijednosti stečene imovine (Napomena 15.)	(401)	(923)
Povećanje/Umanjenje vrijednosti ostale imovine (Napomena 15.)	(544)	(116)
Prihodi od otpuštanja/umanjenje vrijednosti za potencijalne obaveze (Napomena 20.)	-	571
	1.835	1.355

11. GOTOVINA I EKVIVALENTI GOTOVINE

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Sredstva na tekućem računu kod Centralne banke Bosne i Hercegovine	33.506	58.285
Sredstva na tekućim računima kod drugih banaka u stranoj i domaćoj valuti	55.360	40.980
Novac u blagajni	4	10
	88.870	99.275
Umanjenje vrijednosti gotovine i ekvivalenata gotovine (Napomena 10.)	(89)	(100)
Neto gotovina i ekvivalenti gotovine	88.781	99.175

U novčanim sredstvima i računima kod banaka sadržan je iznos novčanih sredstava po komisionim poslovima od 11.506 hiljada KM (2023.: 25.535 hiljada KM) (Napomena 21).

12. OBAVEZNA REZERVA KOD CENTRALNE BANKE

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Obavezna rezerva kod Centralne banke Bosne i Hercegovine	19.881	18.567
	19.881	18.567
Umanjenje vrijednosti obavezne rezerve kod Centralne banke (Napomena 10.)	(20)	(18)
Neto obavezna rezerva kod Centralne banke	19.861	18.549

Banka je u izvještajnom periodu redovno ispunjavala obavezu održavanja propisane obavezne rezerve kod Centralne banke BiH, primjenjujući stopu od 10% na ukupne depozite kojima Banka raspolaže.

Od 1. januara 2024. godine Centralna banka BiH je počela primjenjivati novi okvir obavezne rezerve. Novi okvir obavezne rezerve propisuje obavezu bankama da izdvajaju i održavaju obaveznu rezervu u KM i EUR valuti, na računima rezervi u KM i u EUR valuti. Obavezna rezerva se obračunava kao obavezna rezerva u KM na osnovicu u domaćoj valuti i obavezna rezerva u EUR na deviznu osnovicu primijenjujući jedinstvenu stopu od 10% po svim osnovicama. Minimalna obavezna rezerva izračunata je kao procenat od prosječnog stanja primljenih depozita i pozajmljenih sredstava za svaki radni dan tokom prethodnih 10 kalendarskih dana držanja obaveznih rezervi. Održavanje obavezne rezerve u EUR u 2024. godini se vršilo izdvajanjem iznosa od 5% vrijednosti obračunate obavezne rezerve u EUR valuti na računu rezervi u EUR, dok se iznos od 95% obračunate obavezne rezerve u EUR izdvajalo i održavalo u KM protuvrijednosti na računu rezervi u KM.

Centralna banka BiH obračunava i isplaćuje naknadu po stopi od 0,50% na sredstva obaveznih rezervi u KM odnosno po stopi od 0,30% na sredstva obaveznih rezervi u EUR. Na sredstva iznad obavezne rezerve, naknada se ne obračunava i ne isplaćuje.

U 2024. godini Banka je ostvarila prihode od kamata na sredstva obavezne rezerve kod Centralne banke BiH u iznosu od 97 hiljada KM.

Obračunato umanjeno vrijednosti obavezne rezerve kod CBBiH iznosi 20 hiljada KM.

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2024.
 (Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

13. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Kredit bankama	16.092	1.379
Manje: umanjenje vrijednosti	(1.673)	(1.379)
Ukupno neto krediti bankama	14.419	-

Dati krediti i potraživanja od banaka uključuju potraživanja za kamatu i naknadu u iznosu od 80 hiljada KM (31. decembar 2023: 108 hiljada KM).

Kretanje bruto izloženosti 31.12.2024.

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 31. decembar 2023. godine	-	-	1.379	1.379
Novo financiranje	15.449	-	-	15.449
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-
Otplaćena imovina	(736)	-	-	(736)
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Prilagodbe za kursne razlike	-	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-	-
Na dan 31. decembar 2024. godine	14.713	-	1.379	16.092

Kretanje bruto izloženosti 31.12.2023.

	31.12.2023.			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 31. decembar 2022. godine	-	-	1.379	1.379
Novo financiranje	-	-	-	-
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-
Otplaćena imovina	-	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Prilagodbe za kursne razlike	-	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2023. godine	-	-	1.379	1.379

13. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA (NASTAVAK)

Kretanje umanjenja vrijednosti

	31.12.2024.			
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 31. decembar 2023. godine	-	-	1.379	1.379
Novo finansiranje	309	-	-	309
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-
Smanjenje/povećanje iz promjene salda	(15)	-	-	(15)
<i>Umanjenja vrijednosti (Napomena 10.)</i>	<i>294</i>	-	-	<i>294</i>
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-	-
Na dan 31. decembar 2024. godine	294	-	1.379	1.673
	31.12.2023.			
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 31. decembar 2022. godine	-	-	1.379	1.379
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-
<i>Umanjenja vrijednosti (Napomena 10.)</i>	-	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2023. godine	-	-	1.379	1.379

14. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

Kratkoročni krediti (uključujući tekuće dospjeće dugoročnih kredita)

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Pravna lica	1.703	1.753
Fizička lica	-	-
Tekuće dospjeće dugoročnih kredita	34.050	30.115
	35.753	31.868

Dugoročni krediti (isključujući tekuće dospjeće):

Pravna lica	307.118	270.306
Fizička lica	4.840	3.486
	311.958	273.792
	347.711	305.660
<i>Manje: umanjenje vrijednosti</i>	(40.053)	(39.171)
	307.658	266.489

Dati krediti i potraživanja uključuju potraživanja za kamatu, koja se sastoje iz nenaplaćene dospjele kamate i naknade, te obračunate nedospjele kamate u iznosu od 797 hiljada KM (31. decembar 2023.: 758 hiljada KM), te su prezentirani neto od unaprijed naplaćene naknade po kreditima u iznosu od 1.287 hiljada KM (31. decembar 2023.: 942 hiljada KM). Promjene u umanjenju vrijednosti mogu se prikazati kako slijedi:

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Stanje na početku godine	39.171	37.924
Povećanje umanjenju vrijednosti - trošak IV	9.879	9.441
Smanjenje umanjenja vrijednosti - prihod	(7.526)	(7.880)
Definitivni otpis- zatvaranje IV sa kreditima	-	-
Smanjenje IV sa kreditima- stečena imovina	(1.177)	(314)
Stanje na kraju godine	40.347	39.171

14. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

Analiza bruto kredita prije umanjena vrijednosti po privrednim granama:

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
<i>Kreditni pravni licima</i>		
Proizvodnja	118.667	94.036
Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i dr.	-	-
Trgovina	26.895	20.104
Građevinarstvo	10.467	13.818
Javna uprava i odbrana	119.062	117.308
Poljoprivreda	27.399	27.745
Ugostiteljstvo	3.289	3.370
Saobraćaj, skladištenje i komunikacije	23.527	14.916
Finansijsko posredovanje	12.408	10.304
	341.714	301.601
<i>Kreditni stanovništvu</i>		
Obavljanje djelatnosti (obrtnici)	5.300	4.057
Stambena izgradnja	-	2
	5.300	4.059
	347.014	305.660

Ponderisane prosječne nominalne i efektivne kamatne stope na dan 31. decembra 2024. i 31. decembra 2023. godine bile su kako slijedi:

	31. decembar 2024.		31. decembar 2023.	
<i>Kreditni pravni licima</i>	Nominalna k.s.	Efektivna k.s.	Nominalna k.s.	Efektivna k.s.
Pravna lica	2,91	3,19	2,82%	3,11%
Fizička lica	3,24	3,38	3,05%	3,21%

14. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (NASTAVAK)

Bruto izloženost

	31. decembar 2024.						31. decembar 2023.
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI S2	POCI S3	Ukupno	Ukupno
Razina internog ocjenjivanja							
Prihodujući							
Nizak rizik	276.801					276.801	232.365
Srednji rizik		15.328		5.266		20.594	18.413
Visok rizik							-
Neprihodujući							
Status neispunjavanja obveza			34.375		15.941	50.316	54.882
Ukupno	276.801	15.328	34.375	5.266	15.941	347.711	305.660

	31. decembar 2023.						31. decembar 2022.
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI S2	POCI S3	Ukupno	Ukupno
Razina internog ocjenjivanja							
Prihodujući							
Nizak rizik	232.365	-	-	-	-	232.365	228.220
Srednji rizik	-	12.423	-	5.990	-	18.413	22.762
Visok rizik	-	-	-	-	-	-	-
Neprihodujući							
Status neispunjavanja obveza	-	-	37.476	-	17.406	54.882	60.139
Ukupno	232.365	12.423	37.476	5.990	17.406	305.660	311.121

14. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (NASTAVAK)

Kretanje bruto izloženosti

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI S2	POCI S3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan						
31. decembar 2023. godine	232.365	12.423	37.476	5.990	17.406	305.660
Novo financiranje	90.996	3.836	-	-	-	94.832
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	(7.213)	(860)	(164)	-	(13)	(8.250)
Prijenosi u Fazu 1	7.667	(1.858)	(5.808)	-	-	1
Prijenosi u Fazu 2	(4.885)	5.245	(360)	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	(4.360)	(925)	5.285	-	-	-
Prijenos u POCI S3	-	-	-	-	-	-
Otplaćena imovina	(37.769)	(2.533)	(1.365)	(724)	(913)	(43.304)
Otpisani iznosi	-	-	(689)	-	(539)	(1.228)
Kursne razlike	-	-	-	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-	-	-	-
Na dan 31. decembar 2024. godine	276.801	15.328	34.375	5.266	15.941	347.711
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI S2	POCI S3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan						
31. decembar 2022. godine	228.220	16.353	41.833	6.409	18.306	311.121
Novo financiranje	54.964	1.275	-	-	304	56.543
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	(12.478)	(3.199)	(480)	-	-	(16.157)
Prijenosi u Fazu 1	2.736	(2.351)	(385)	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	(168)	3.351	(3.183)	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	(1.390)	(1.166)	2.556	-	-	-
Prijenos u POCI S2	-	-	-	1.675	(1.675)	-
Prijenos u POCI S3	-	-	(1.057)	-	1.057	-
Otplaćena imovina	(39.519)	(1.840)	(1.426)	(2.094)	(586)	(45.465)
Otpisani iznosi	-	-	(382)	-	-	(382)
Kursne razlike	-	-	-	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-	-	-	-
Na dan 31. decembar 2023. godine	232.365	12.423	37.476	5.990	17.406	305.660

14. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (NASTAVAK)

Kretanje umanjenja vrijednosti

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI S2	POCI S3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 31. decembar 2023. godine	5.350	899	22.758	300	9.864	39.171
Novo finansiranje	1.418	320	-	-	-	1.738
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	(155)	(43)	(36)	-	(88)	(322)
Prijenosi u Fazu 1	1.867	(125)	(1.742)	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	(114)	197	(83)	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	(88)	(46)	134	-	-	-
Prijenos u POCI S3	-	-	-	-	-	-
(Smanjenje)/Povećanje iz promjene salda	(2.848)	(137)	3.046	53	355	469
Otpisani iznosi	-	-	(668)	-	(335)	(1.003)
Ostale promjene	-	-	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2024. godine	5.430	1.065	23.409	353	9.796	40.053
<i>Umanjenja vrijednosti (Napomena 10.)</i>	80	166	1.319	53	267	1.885

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI S2	POCI S3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 31. decembar 2022. godine	5.366	1.393	22.611	321	8.233	37.924
Novo finansiranje	1.339	84	-	-	-	1.423
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	(264)	(160)	(208)	-	-	(632)
Prijenosi u Fazu 1	274	(216)	(58)	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	(5)	8	(3)	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	(38)	(68)	106	-	-	-
Prijenos u POCI S2	-	-	-	479	(479)	-
Prijenos u POCI S3	-	-	-	-	-	-
(Smanjenje)/Povećanje iz promjene salda	(1.322)	(142)	624	(500)	2.110	770
Otpisani iznosi	-	-	(314)	-	-	(314)
Ostale promjene	-	-	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2023. godine	5.350	899	22.758	300	9.864	39.171
<i>Umanjenja vrijednosti (Napomena 10.)</i>	(16)	(494)	461	(21)	1.631	1.561

14. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (NASTAVAK)

a) Pravne osobe - kreditna kvaliteta

Bruto izloženost

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	31. decembar 2024.		Ukupno	31. decembar 2023.
				POCI S2	POCI S3		Ukupno
Razina internog ocjenjivanja							
Prihodujući							
Nizak rizik	162.007	-	-	-	-	162.007	121.542
Srednji rizik	-	15.195	-	5.266	-	20.461	18.247
Visok rizik	-	-	-	-	-	-	-
Neprihodujući							
Status neispunjavanja obveza	-	-	33.908	-	15.941	49.849	54.304
Ukupno	162.007	15.195	33.908	5.266	15.941	232.317	194.093

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	31. decembar 2023.		Ukupno	31. decembar 2022.
				POCI S2	POCI S3		Ukupno
Razina internog ocjenjivanja							
Prihodujući							
Nizak rizik	121.542	-	-	-	-	121.542	120.756
Srednji rizik	-	12.257	-	5.990	-	18.247	22.720
Visok rizik	-	-	-	-	-	-	-
Neprihodujući							
Status neispunjavanja obveza	-	-	36.898	-	17.406	54.304	59.261
Ukupno	121.542	12.257	36.898	5.990	17.406	194.093	202.737

14. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (NASTAVAK)

a) Pravne osobe - kreditna kvaliteta (nastavak)

Kretanje bruto izloženosti

	31.12.2024.					
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI S2	POCI S3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 31. decembar 2023. godine	121.542	12.257	36.898	5.990	17.406	194.093
Novo financiranje	71.746	3.836	-	-	-	75.600
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	(4.693)	(860)	(160)	-	(13)	(5.726)
Prijenosi u Fazu 1	7.667	(1.858)	(5.808)	-	-	1
Prijenosi u Fazu 2	(4.885)	5.245	(360)	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	(4.360)	(918)	5.278	-	-	-
Prijenos u POCI S3	-	-	-	-	-	-
Otplaćena imovina	(25.028)	(2.507)	(1.330)	(724)	(913)	(30.502)
Otpisani iznosi	-	-	(610)	-	(539)	(1.149)
Na dan 31. decembra 2024. godine	162.007	15.195	33.908	5.266	15.941	232.317

	31.12.2023.					
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI S2	POCI S3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 31. decembar 2022. godine	120.756	16.311	40.955	6.409	18.306	202.737
Novo financiranje	38.604	1.275	-	-	304	40.183
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	(12.409)	(3.199)	(261)	-	-	(15.869)
Prijenosi u Fazu 1	2.671	(2.309)	(362)	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	3.161	(3.161)	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	(1.390)	(1.166)	2.556	-	-	-
Prijenos u POCI S2	-	-	-	1.675	(1.675)	-
Prijenos u POCI S3	-	-	(1.057)	-	1.057	-
Otplaćena imovina	(26.690)	(1.816)	(1.393)	(2.094)	(586)	(32.579)
Otpisani iznosi	-	-	(379)	-	-	(379)
Na dan 31. decembra 2023. godine	121.542	12.257	36.898	5.990	17.406	194.093

14. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (NASTAVAK)

a) Pravne osobe - kreditna kvaliteta (nastavak)

Kretanje umanjenja vrijednosti

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI S2	POCI S3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 31. decembar 2023. godine	3.121	886	22.389	300	9.864	36.560
Novo finansiranje	1.031	320	-	-	-	1.351
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	(104)	(43)	(35)	-	(88)	(270)
Prijenosi u Fazu 1	1.867	(125)	(1.742)	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	(114)	197	(83)	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	(88)	(46)	134	-	-	-
Prijenos u POCI S3 (Smanjenje)/Povećanje iz promjene salda	-	-	-	-	-	-
Otpisani iznosi	(2.586)	(133)	3.013	53	355	702
Ostale promjene	-	-	(591)	-	(335)	(926)
Na dan 31. decembra 2024. godine	3.127	1.056	23.085	353	9.796	37.417
<i>Umanjenja vrijednosti (Napomena 10)</i>	6	170	1.287	53	267	1.783

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI S2	POCI S3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 31. decembar 2022. godine	3.193	1.390	22.121	321	8.233	35.258
Novo finansiranje	1.011	84	-	-	-	1.095
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	(263)	(160)	(44)	-	-	(467)
Prijenosi u Fazu 1	268	(213)	(55)	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	-	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	(38)	(68)	106	-	-	-
Prijenos u POCI S2	-	-	-	479	(479)	-
Prijenos u POCI S3 (Smanjenje)/Povećanje iz promjene salda	-	-	-	-	-	-
Otpisani iznosi	(1.050)	(147)	572	(500)	2.110	985
Ostale promjene	-	-	(311)	-	-	(311)
Na dan 31. decembra 2023. godine	3.121	886	22.389	300	9.864	36.560
<i>Umanjenja vrijednosti (Napomena 10)</i>	(72)	(504)	579	(21)	1.631	1.613

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2024.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

14. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (NASTAVAK)

b) Državni i javni sektor - kreditna kvaliteta

Banka	31. decembra 2024.						31. decembar 2023.
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI S2	POCI S3	Ukupno	Ukupno
Bruto izloženost							
Razina internog ocjenjivanja							
Prihodujući							
Nizak rizik	110.094	-	-	-	-	110.094	107.508
Srednji rizik	-	-	-	-	-	-	-
Visok rizik	-	-	-	-	-	-	-
Neprihodujući							
Status neispunjavanja obveza	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	110.094	-	-	-	-	110.094	107.508

Banka	31. decembra 2023.						31. decembar 2022.
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI S2	POCI S3	Ukupno	Ukupno
Bruto izloženost							
Razina internog ocjenjivanja							
Prihodujući							
Nizak rizik	107.508	-	-	-	-	107.508	104.781
Srednji rizik	-	-	-	-	-	-	-
Visok rizik	-	-	-	-	-	-	-
Neprihodujući							
Status neispunjavanja obveza	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	107.508	0	0	0	0	107.508	104.781

14. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (NASTAVAK)

Kretanje bruto izloženosti (nastavak)

	Banka					
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI S2	POCI S3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 31. decembar 2023. godine	107.508	-	-	-	-	107.058
Novo financiranje	16.995	-	-	-	-	16.995
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	(2.333)	-	-	-	-	(2.333)
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	-	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-	-	-
Otplaćena imovina	(12.076)	-	-	-	-	(12.076)
Otpisani iznosi	-	-	-	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2024. godine	110.094	-	-	-	-	110.094

	Banka					
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI S2	POCI S3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 31. decembar 2022. godine	104.781	-	-	-	-	104.781
Novo financiranje	14.981	-	-	-	-	14.981
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	-	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-	-	-
Otplaćena imovina	(12.254)	-	-	-	-	(12.254)
Otpisani iznosi	-	-	-	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2023. godine	107.508	-	-	-	-	107.508

14. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (NASTAVAK)

Kretanje umanjenja vrijednosti (nastavak)

	Banka					
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI S2	POCI S3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 31. decembar 2023. godine	2.155	-	-	-	-	2.155
Novo financiranje	342	-	-	-	-	342
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	(47)	-	-	-	-	(47)
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	-	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-	-	-
(Smanjenje)/Povećanje iz promjene salda	(242)	-	-	-	-	(242)
Otpisani iznosi	-	-	-	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2024. godine	2.208	-	-	-	-	2.208
<i>Umanjenja vrijednosti (Napomena 10.)</i>	53	-	-	-	-	53

	Banka					
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI S2	POCI S3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 31. decembar 2022. godine	2.100	-	-	-	-	2.100
Novo financiranje	300	-	-	-	-	300
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	-	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-	-	-
(Smanjenje)/Povećanje iz promjene salda	(245)	-	-	-	-	(245)
Otpisani iznosi	-	-	-	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2023. godine	2.155	-	-	-	-	2.155
<i>Umanjenja vrijednosti (Napomena 10.)</i>	55	-	-	-	-	55

14. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (NASTAVAK)

c) Građani – kreditna kvaliteta

Bruto izloženost Razina internog ocjenjivanja	Faza 1	Faza 2	Faza 3	31. decembar 2024.		Ukupno	31. decembar 2023.
				POCI S2	POCI S3		Ukupno
Prihodujući							
Nizak rizik	4.700	-	-	-	-	4.700	3.315
Srednji rizik	-	133	-	-	-	133	166
Visok rizik	-	-	-	-	-	-	-
Neprihodujući							
Status neispunjavanja obveza	-	-	467	-	-	467	578
Ukupno	4.700	133	467	-	-	5.300	4.059

Bruto izloženost Razina internog ocjenjivanja	Faza 1	Faza 2	Faza 3	31. decembar 2023.		Ukupno	31. decembar 2022.
				POCI S2	POCI S3		Ukupno
Prihodujući							
Nizak rizik	3.315	-	-	-	-	3.315	2.683
Srednji rizik	-	166	-	-	-	166	42
Visok rizik	-	-	-	-	-	-	-
Neprihodujući							
Status neispunjavanja obveza	-	-	578	-	-	578	878
Ukupno	3.315	166	578	-	-	4.059	3.603

14. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (NASTAVAK)

c) Građani – kreditna kvaliteta (nastavak)

Kretanje bruto izloženosti

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI S2	POCI S3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 31. decembar 2023. godine	3.315	166	578	-	-	4.059
Novo financiranje	2.237	-	-	-	-	2.237
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	(187)	-	(4)	-	-	(191)
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	-	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	(7)	7	-	-	-
Otplaćena imovina	(665)	(26)	(35)	-	-	(726)
Otpisani iznosi	-	-	(79)	-	-	(79)
Ostale promjene	-	-	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2024. godine	4.700	133	467	-	-	5.300

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI S2	POCI S3	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 31. decembar 2022. godine	2.683	42	878	-	-	3.603
Novo financiranje	1.379	-	-	-	-	1.379
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	(69)	-	(219)	-	-	(288)
Prijenosi u Fazu 1	65	(42)	(23)	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	(168)	190	(22)	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-	-	-
Otplaćena imovina	(575)	(24)	(33)	-	-	(632)
Otpisani iznosi	-	-	(3)	-	-	(3)
Ostale promjene	-	-	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2023. godine	3.315	166	578	-	-	4.059

14. DATI KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (NASTAVAK)**c) Građani – kreditna kvaliteta (nastavak)****Kretanje umanjnja vrijednosti**

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI S2	POCI S3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 31. decembar 2023. godine	74	13	369	-	-	456
Novo financiranje	45	-	-	-	-	45
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	(4)	-	(1)	-	-	(5)
Prijenosi u Fazu 1	-	-	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	-	-	-	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-	-	-
(Smanjenje)/Povećanje po promjeni salda	(20)	(4)	33	-	-	9
Otpisani iznosi	-	-	(77)	-	-	(77)
Ostale promjene	-	-	-	-	-	-
Na dan 31. decembar 2024. godine	95	9	324	-	-	428
<i>Umanjenja vrijednosti (Napomena 10.)</i>	21	(4)	32	-	-	49

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI S2	POCI S3	Ukupno
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 31. decembar 2022. godine	73	3	490	-	-	566
Novo financiranje	28	-	-	-	-	28
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	(1)	-	(164)	-	-	(165)
Prijenosi u Fazu 1	6	(3)	(3)	-	-	-
Prijenosi u Fazu 2	(5)	8	(3)	-	-	-
Prijenosi u Fazu 3	-	-	-	-	-	-
(Smanjenje)/Povećanje po promjeni salda	(27)	5	52	-	-	30
Otpisani iznosi	-	-	(3)	-	-	(3)
Ostale promjene	-	-	-	-	-	-
Na dan 31. decembar 2023. godine	74	13	369	-	-	456
<i>Umanjenja vrijednosti (Napomena 10.)</i>	1	10	(118)	-	-	(107)

15. OSTALA IMOVINA

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Stechena imovina	220	629
Ostala imovina	143	140
Potraživanja za naknadu	23	17
Dugoročni depozit po osnovu osiguranja kontragarancije	-	10.885
Potraživanja za naknadu za garanciju	15	15
Ukupno bruto:	401	11.686
Ispravka vrijednosti stečene imovine	(138)	(538)
Ispravka vrijednosti ostale imovine	(100)	(101)
Ispravka vrijednosti osiguranja kontragarancije	-	(545)
Ispravka vrijednosti naknada	(15)	(15)
Ukupno ispravka vrijednosti:	(253)	(1.199)
Ukupno ostala imovina (neto)	148	10.487

Promjene u umanju u vrijednosti stečene imovine mogu se prikazati kako slijedi:

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Stanje na početku godine	(538)	(1.461)
Povećanje/(smanjenje) umanjivanja vrijednosti stečene imovine (Napomena 10)	401	(923)
Prodaja stečene imovine	-	-
Stanje na kraju godine	(137)	(538)

Zbog protesta kontragarancije od strane Riyad banke, a koju je Razvojna banka FBiH izdala po nalogu društva Pretis d.d. Vogošća, depozit koji je služio za obezbjeđenje iste prijevremeno je raskinut 06. februara 2024. godine.

Slijedom navedenog, isknjižena je vanbilansna obaveza po predmetnoj garanciji kao i potraživanje za dati depozit Riyad banci koje je bilo evidentirano u ostaloj aktivi Banke, a plaćanje je u potpunosti namireno iz sredstava depozita društva Pretis d.d. Vogošća u Banci.

16. NEKRETNINE I OPREMA

	Zgrade	Motorna Vozila/ Transportna sredstva	Namještaj i oprema	Imovina sa pravom korištenja	Ukupno
Nabavna vrijednost					
Stanje na dan 01. januara 2023.	7.843	144	1.766	59	9.812
Povećanja	14	95	372	-	481
Otuđenja i otpisi	-	(62)	(109)	(59)	(230)
Stanje na dan 31. decembra 2023.	7.857	177	2.029	-	10.063
Povećanja	-	82	194	44	320
Otuđenja i otpisi	-	-	(159)	-	(159)
Stanje na dan 31. decembra 2024.	7.857	259	2.064	44	10.224
Akumulirana amortizacija					
Stanje na dan 01. januara 2023.	4.438	144	1.646	47	6.275
Trošak za godinu	393	10	100	12	515
Otuđenja i otpisi	-	(62)	(109)	(59)	(230)
Stanje na dan 31. decembra 2023.	4.831	92	1.637	-	6.560
Trošak za godinu	395	21	167	11	594
Otuđenja i otpisi	-	(5)	(140)	-	(145)
Stanje na dan 31. decembra 2024.	5.226	108	1.664	11	7.009
Neto knjigovodstvena vrijednost					
Stanje na dan 31. decembra 2024.	2.631	151	400	33	3.215
Stanje na dan 31. decembra 2023.	3.026	85	392	-	3.503

17. NEMATERIJALNA IMOVINA

	Softver	Ukupno
Nabavna vrijednost		
Stanje na dan 01. januara 2023.	1.096	1.096
Povećanja	176	176
Otuđenja i otpisi	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2023.	1.272	1.272
Povećanja	-	-
Otuđenja i otpisi	(14)	(14)
Stanje na dan 31. decembra 2024.	1.258	1.258
Akumulirana amortizacija		
Stanje na dan 01. januara 2023.	1.059	1.059
Trošak za godinu	22	22
Stanje na dan 31. decembra 2023.	1.081	1.081
Trošak za godinu	45	45
Otuđenja i otpisi	(14)	(14)
Stanje na dan 31. decembra 2024.	1.112	1.112
Neto knjigovodstvena vrijednost		
Stanje na dan 31. decembra 2024.	146	146
Stanje na dan 31. decembra 2023.	191	191

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2024.
 (Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

18. TEKUĆI RAČUNI I DEPOZITI KOMITENATA

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
<i>Depoziti po viđenju</i>		
Privatna preduzeća	9.529	10.206
Vlade kantona i općina	17.274	33.457
Stanovništvo i obrtnici	614	129
Javna preduzeća	19.078	626
Neprofitne organizacije	305	97
<i>Ukupno depoziti po viđenju</i>	<u>46.800</u>	<u>44.515</u>
<i>Namjenski depoziti</i>		
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine	5.029	106
Vlade kantona i općina	4.953	5.689
Javna preduzeća	165	3.457
Privatna preduzeća	268	123
<i>Ukupno namjenski depoziti</i>	<u>10.415</u>	<u>9.375</u>
<i>Oročeni depoziti</i>		
<i>U domaćoj valuti</i>		
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine – Garancijski fond	100.781	101.284
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (garantni depozit)	43.378	17.535
Federalni zavod za zapošljavanje	13.289	13.253
Privatna preduzeća	630	930
	<u>158.078</u>	<u>133.002</u>
<i>U stranim valutama</i>		
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine – EUR	231	231
<i>Ukupno oročeni depoziti</i>	<u>158.309</u>	<u>133.233</u>
<i>Ukupno depoziti</i>	<u>215.524</u>	<u>187.123</u>

Tekući računi i depoziti komitenata na dan 31. decembra 2024. godine, iskazani su u iznosu od 215.524 hiljade KM.

Banka ne obračunava kamate na depozite po viđenju, namjenske depozite i oročene depozite.

19. OBAVEZE PO KREDITIMA

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine – Belgijski robni kredit, bez kamate sa datumom dospijeca 31. decembra 2027. godine	195	260
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine – obaveze po Zajmu Svjetske banke IBRD 9183-BA	31.153	9.928
	31.348	10.188

U skladu sa ugovorom između Banke i Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, Banka je preuzela obavezu plaćanja dijela kredita koje je Vlada ugovorila sa kreditorima (Belgijski robni kredit).

Obaveze po zajmu Svjetske banke broj 9183-BA se odnose na implementaciju Projekta oporavka i podrške firmama-poslovnim subjektima u BiH po Sporazumu o zajmu između BiH i Međunarodne banke za obnovu i razvoj (IBRD) zaključen dana 8.2.2021. godine. Međunarodna banka za obnovu i razvoj stavila na raspolaganje Bosni i Hercegovini zajam u iznosu od 56.000.000,00 EUR za Projekat oporavka i podrške firmama/poslovnim subjektima u BiH. Sredstva zajma su raspoređena između Federacije BiH i Republike Srpske u omjeru 60% - 40%, odnosno Federaciji BiH je odobreno 33.600.000,00 EUR, a Republici Srpskoj 22.400.000,00 EUR.

U decembru 2021. godine zaključen je Sporazum o implementaciji Projekta opravaka i podrške firmama/poslovnim subjektima u BiH između Federacije BiH koju zastupa Federalno ministarstvo finansija/financija i Razvojne banke Federacije BiH, a na osnovu prethodno navedenog Sporazuma, Projektnog sporazuma između Federacije BiH i Međunarodne banke za obnovu i razvoj, te Supsidijarnog sporazuma između Zajmoprimaca (Bosna i Hercegovina i Federacije BiH).

Projekat se sastoji od tri komponente:

- Komponenta A.1. – Kreditna linija za mikro, mala i srednja preduzeća namijenjena za pružanje supsidijarnog finansiranja za izabrane finansijske institucije koje će osigurati pod-zajmove za prihvatljive korisnike mikro, mala i srednja preduzeća.
- Komponenta A.2. – Jačanje institucionalnog okvira i okvira programa kao podrška oporavku firmi preko uslova zasnovanih na učinku gdje se osigurava finansiranje programa za podršku Ministarstvu razvoja, preduzetništva i obrta Federacije Bosne i Hercegovine i Ministarstvu privrede i preduzetništva Republike Srpske.
- Komponenta A.3. – Upravljanje projektom finansiranje troškova operativnog upravljanja Projektom.

U okviru dijela A.1. Projekta, a što je definisano Sporazumom o implementaciji projekta, Federalno ministarstvo finansija prenosi na Razvojnu banku FBiH iznos od 30.416.000,00 EUR (59.488.525,28 KM), na rok otplate 15 godina, uz grace period 5 godina (koji je uključen u period otplate), po kamatnoj stopi šestomjesečni EURIBOR + fiksna marža Svjetske banke 0,8%, uz jednokratnu proviziju 0,25%. Otplate obaveza po kreditu su polugodišnje (15. februar i 15. august svake godine). Završetak Projekta 31.12.2024. godine.

Dana 07.02.2023. godine zaključen je Aneks 1 na Sporazum o implementaciji Projekta – Projekat oporavka i podrške firmama/poslovnim subjektima (zaključen između Federalnog ministarstva finansija/financija i Banke), kojim je smanjena kamatna stopa na 0,5% fiksno.

Banka je po ovom Projektu ukupno realizirala (isplatila) 68 kreditnih zahtjeva (podzajmova) u ukupnom iznosu 14.244.955,37 EUR ili 27.860.711,06 KM, od čega je do 31.12.2024. godine isplaćena 64 podzajma u ukupnom iznosu 12.657.012,08 EUR ili 24.754.963,94 KM. Četiri podzajma isplaćena 07.01.2025. godine, ispalata izvršena po procedurama Svjetske banke (svi troškovi su nastali u 2024 godini).

Ukupno je povučeno na namjenski račun kod Intesa Sanpaolo banke 15.852.275,04 EUR ili 31.004.355,09 KM (6 tranši). Stanje na namjenskom računu na dan 31.12.2024. godine je iznosio 3.193.489,83 EUR ili 6.245.923,14 KM. Nakon izvršenih isplata 4 odobrena podzajma stanje namjenskog računa na dan 10.01.2025. godine je iznosio 1.605.535,44 Eur ili 3.140.154,38 KM.

U okviru dijela, Komponenta A.2. Projekta – Jačanje institucionalnog okvira i okvira programa kao podrška oporavku firmi preko uslova zasnovanih na učinku, definisano Sporazumom o implementaciji projekta potpisanim 14.12.2021. godine između Razvojne banke Federacije BiH i FMF, ugovoren je iznos od 2.600.000,00 EUR. Od ovog iznosa Ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta je povukao samo jednu tranšu u iznosu 1.096.423,00 EUR ili 2.144.417 KM. Neiskorišteni iznos sredstava je 1.503.577 Eur ili 2.940.741 KM.

U okviru dijela, Komponenta A.3. – Upravljanje projektom finansiranje troškova operativnog upravljanja Projektom, definisano Sporazumom o implementaciji projekta potpisanim 14.12.2021. godine između Razvojne banke Federacije BiH i FMF, ugovoren je iznos od 500.000 EUR, ali isti nije iskorišten.

Projekat se završio dana 31.12.2024. godine.

20. REZERVISANJA

	Naknade zaposleni ma	Potencijalne obaveze	Sudski sporovi	Ostale obaveze	Ukupno
Stanje na dan 01. januara 2023.	850	229	411	60	1.550
Povećanje/(smanjenje) rezervisanja (Napomena 10.)	218	571	24	84	897
Smanjenje rezervisanja (Napomena 10.)	(21)	-	-	-	(21)
Smanjenja nastala uslijed isplate	(261)	-	(35)	(60)	(356)
Stanje na dan 31. decembra 2023.	786	800	400	84	2.070
Povećanje/(smanjenje) rezervisanja (Napomena 10.)	246	-	232	106	584
Smanjenje rezervisanja (Napomena 10.)	(42)	-			(42)
Smanjenja nastala uslijed isplate	(164)		(362)	(84)	(610)
Stanje na dan 31. decembra 2024.	826	800	270	106	2.002

Na dan 31. decembra 2024. godine ukupna vrijednost sporova pokrenutih protiv Banke iznosi 2.432 hiljade KM. Od ukupnog iznosa, na radne sporove protiv Banke odnosi se iznos od 1.658 hiljada KM, a na ostale sporove 774 hiljade KM. Banka provodi pojedinačnu procjenu svih sudskih sporova i na osnovu toga određuje iznos rezervisanja.

Potencijalne obaveze (vanbilans) na dan 31. decembra 2024. godine i 31. decembra 2023. godine su bile kao što slijedi:

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Činidbene garancije	13.151	31.670
Odobreni neiskorišteni krediti	36.756	23.449
	49.907	55.119

21. OSTALE OBAVEZE

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Obaveze iz komisionih poslova (Napomena 24.)	11.506	25.535
Odgođeni prihod	1.175	1.395
Obračunati troškovi	22	8
Obaveze prema dobavljačima	128	95
Ostalo	69	22
	12.900	27.055

22. VLASNIČKI KAPITAL

	%	31. decembar 2024.	%	31. decembar 2023.
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine	100	163.615	100	163.615

U skladu sa odredbama člana 3. Zakona o Razvojnoj banci Federacije Bosne i Hercegovine, kapital se, iz proračuna Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, trebao povećati za 400 miliona KM u jednakim obrocima u periodu od 2008. do 2011. godine.

Do 31. decembra 2024. godine Vlada nije izvršila uplatu sredstava prema ugovorenoj dinamici i iznosima.

23. TRANSAKCIJE S POVEZANIM LICIMA

Povezana lica su društva koja direktno ili indirektno putem jednog ili više posrednika kontrolišu Banku ili su pod njenom kontrolom.

Najveći dio transakcija s povezanim licima čine transakcije sa Vladom FBiH, 100%-tnim vlasnikom Banke i ostalim društvima i institucijama u većinskom vlasništvu Vlade FBiH (preko 51%).

Na dan 31. decembra 2024. godine, stanja koja proizilaze iz transakcija s povezanim stranama obuhvataju:

'000 KM	Oblik povezanosti	31. decembar 2024.		31. decembar 2023.	
		Potraživanja	Obaveze	Potraživanja	Obaveze
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine	Vlasnik	-	179.511	-	145.718
Državne institucije	Zajednički vlasnik	15	25.980	16	22.335
Društva u većinskom vlasništvu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine	Zajednički vlasnik	66.756	3.538	45.518	3.751
		66.771	209.029	45.534	171.804

'000 KM	Oblik povezanosti	2024.		2023.	
		Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine	Vlasnik	1.108	2	1.012	-
Državne institucije	Zajednički vlasnik	445	-	313	-
Društva u većinskom vlasništvu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine	Zajednički vlasnik	1.661	121	1.965	172
		3.214	123	3.290	172

Naknade Upravi i Nadzornom odboru

Članovima Uprave, Nadzornog odbora i Odbora za reviziju tokom godine koja je završila 31. decembra 2024. godine i 31. decembra 2023. godine isplaćene su sljedeće naknade:

	2024.	2023.
Bruto plate i ostala primanja	943	934
Naknade članovima Nadzornog odbora i Odbora za reviziju	195	140
Ostale naknade	49	235
	1.187	1.309

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2024.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

24. KOMISIONI POSLOVI

Banka upravlja značajnim sredstvima u ime i za račun Vlade Federacije Bosne i Hercegovine i resornih ministarstava namijenjenim za finansiranje projekata obnove i Federalnog zavoda za zapošljavanje, namijenjenim za finansiranje podsticaja zapošljavanju i održavanje zaposlenosti. Ta se sredstva drže odvojeno od ostalih Bančinih sredstava. Za te usluge Banka obračunava i naplaćuje naknadu u skladu sa ugovorom zaključenim sa davaocem sredstava.

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
PLASMANI		
<i>Plasirano po projektima:</i>		
Vodoopskrba i snabdijevanje gasom	21.387	22.710
Proizvodnja i prerada	34.228	42.809
Zdravstvo i obrazovanje	23.055	23.764
Poljoprivreda	34.795	34.994
Poticaj u zapošljavanju	-	-
Cestogradnja i transport	-	-
Šumarstvo	339	339
Ostalo	8.177	5.484
<i>Ukupno plasirano po projektima:</i>	121.981	130.100
Potraživanja za obračunate kamate i naknade	7.051	8.193
Ukupno	129.032	138.293
IZVORI		
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine	123.722	141.653
Federalni zavod za zapošljavanje	8.883	8.928
Ostalo	111	119
<i>Ukupno izvori:</i>	132.715	150.700
Obaveze za obračunate kamate i naknade	7.822	13.128
Ukupno	140.537	163.828
Tekuće obaveze po osnovu komisionih poslova (Napomena 21.)	11.506	25.535

Banka ne snosi rizik po ovim plasmanima, a za svoje usluge ostvaruje naknadu.

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM

Banka je osnovom svojih aktivnosti izložena različitim oblicima finansijskih rizika: kreditnom riziku, riziku likvidnosti, tržišnom riziku i operativnom riziku. Tržišni rizik uključuje valutni (devizni) rizik, rizik kamatne stope, te druge oblike cjenovnog rizika.

Uprava je odgovorna za uspostavljanje i nadzor okvira upravljanja finansijskim rizikom Banke.

Upravljanje rizikom vrše odjeli nadležni za pojedine rizike koji postoje u okviru Banke prema politikama koje je predložila Uprava, a usvojio Nadzorni odbor.

Proces upravljanja i kontrole rizicima se na vrijeme prilagođavaju promjenama u operativnom i tržišnom okruženju.

Ova bilješka daje informacije o eksponiranosti Banke svakom od gore navedenih rizika te ciljeve, politike i procese Banke u svrhu mjerenja i upravljanja rizikom, kao i upravljanja kapitalom Banke.

25.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik se odnosi na rizik da će kontra strana prekršiti ugovorne obaveze, a što će rezultirati finansijskim gubitkom po Banku.

Kreditni rizik je daleko najvažnija kategorija rizika po Banku. Isti se analizira i prati na nivou pojedinačnog kredita i na nivou klijenta, kao i na nivou portfolija Banke.

Kako bi upravljala nivoom kreditnog rizika, Banka posluje sa kontra stranama dobre kreditne sposobnosti, te, ukoliko je moguće, dobija adekvatne instrumente osiguranja.

Izbor instrumenata osiguranja za obezbjeđenje potraživanja Banke zavisi od:

- Procjene kreditne sposobnosti zajmoprimca;
- Procjene rizika projekta koji se finansira;
- Procjene vrijednosti ponuđenih kolaterala.

Banka, u cilju minimiziranja rizika u kreditnom poslovanju koristi Odluku o definisanju, procjeni i tretmanu kolaterala za osiguranje kredita i potencijalnih plasmana, te kao osiguranje za naplatu svojih potraživanja uzima jedan ili više sljedećih instrumenata:

- gotovina;
- garancije banaka i korporativne garancije;
- mjenice i bezuvjetne garancije, izdate od nadležnih organa definisanih Uredbom;
- hipoteka na nepokretnu imovinu;
- zalog na poslovnim sredstvima kao što su oprema, inventar i potraživanja.

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.1. Kreditni rizik (nastavak)

Klasifikacija kreditnog rizika (interni rejting)

Svaka izloženost koja se vrednuje po amortizacijskom trošku i po fer vrijednosti raspoređuje se u jednu od sljedećih kategorija:

Nivo kreditnog rizika	Izloženosti	Očekivani kreditni gubitak
Nivo kreditnog rizika 1 (engl. Performing)	Izloženosti sa niskim nivoom kreditnog rizika Kašnjenja manja ili jednaka 30 dana Klasifikacija u skladu sa Uredbom manja ili jednaka B5% Izloženost nije u statusu neizmirenja obaveza (engl. non default)	12-mjesečni ECL grupni metod obračuna
Nivo kreditnog rizika 2 (engl. Underperforming)	Izloženosti sa srednjim nivoom kreditnog rizika Kašnjenja veća od 30 dana i manja ili jednaka 90 dana Klasifikacija u skladu sa Uredbom veća od B5% Značajna povećanja kreditnog rizika (povećanje PD parametra; pogoršanje finansijskih pokazatelja dužnika; nepoštivanje ugovornih odredbi; na listi izloženosti koje se posebno prate) Izloženost nije u statusu neizmirenja obaveza (engl. non default)	Cjeloživotni ECL grupni metod obračuna
Nivo kreditnog rizika 3 (engl. Non-performing)	Izloženosti sa visokim nivoom kreditnog rizika (engl. non-performing) Kašnjenja veća od 90 dana Umanjenje vrijednosti vrši se na individualnom nivou. Izloženost je u statusu neizmirenja obaveza (engl. default)	Cjeloživotni ECL individualni metod obračuna

Politike umanjenja vrijednosti i rezerviranja (primjenjivo od 1. januara 2018. godine)

Počev od 1. januara 2018. godine, u skladu sa MSFI 9, Banka primjenjuje model očekivanog kreditnog gubitka (engl. Expected Credit Loss – ECL) na sve dužničke instrumente mjerene po amortizacijskom trošku ili po fer vrijednosti.

Umanjenja vrijednosti za pojedinačne rizike ili za rizik portfolija se procjenjuju za klijente iz svih segmenata i za sve vrste izloženosti.

Banka vrši segmentaciju (grupisanje) portfolija prema: vrsti klijenta (pravna lica, fizička lica-obrtnici, finansijske institucije, lokalna uprava-općine, gradovi, kantoni), nivou rizika (nivo kreditnog rizika 1, 2 ili 3) i metodi procjene rizika (grupno ili individualno).

Za izloženosti i klijente klasificirane u Nivo kreditnog rizika 1 (engl. Performing) primjenjuje se grupni metod procjene rizika i izračunava 12-mjesečni očekivani kreditni gubitak (12-month ECL).

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.1. Kreditni rizik (nastavak)

Klasifikacija kreditnog rizika (interni rejting) (nastavak)

Politike umanjavanja vrijednosti i rezerviranja (primjenjivo od 1. januara 2018. godine) (nastavak)

Za izloženosti i klijente klasificirane u Nivo kreditnog rizika 2 (engl. Underperforming) primjenjuje se grupni metod procjene rizika i izračunava cjeloživotni kreditni gubitak (engl. Lifetime ECL).

Za izloženosti i klijente klasificirane u Nivo kreditnog rizika 3 (engl. Non-performing – NPL) primjenjuje se individualni metod procjene rizika i izračunava cjeloživotni kreditni gubitak (engl. Lifetime ECL)

Definicija statusa neispunjavanja obaveza (default-a) i oporavka

Status neizmirivanja obaveza utvrđuje se na nivou klijenta i njegove ukupne izloženosti i za pravna lica i za stanovništvo.

Status neizmirivanja obaveza identificira se ukoliko je ispunjen bilo koji od sljedećih uslova: klijent je u kašnjenju duže od 90 dana u materijalno značajnom iznosu; za reprogramirane/restrukturirane kredite u momentu priznavanja; kada se procijeni da je mala vjerovatnoća da će klijent (dužnik) u potpunosti izmiriti svoje obaveze, bez obzira na mogućnost namirenja iz kolaterala; kada je pokrenuta likvidacija ili stečaj klijenta.

Za oporavak klijenta utvrđen je tromjesečni period oporavka. Izuzetak su reprogramirani (restrukturirani) krediti za koje je utvrđen šestomjesečni period oporavka, odnosno, ukoliko je ugovoren grace period, šest mjeseci nakon isteka grace perioda.

Proces procjene PD-a

PD predstavlja vjerovatnoću da će izloženost biti u statusu neizmirenja obaveza bilo u narednih 12 mjeseci ili za sve vrijeme trajanja obaveze.

Za modeliranje PD-ja koristi se pristup temeljen na TTC (engl. Through-the-Cycle) migracijskim matricama za izloženosti u homogenim grupama klijenata.

Za izračun PD parametara za svaku homogenu grupu Banka posmatra ponašanje odnosno promjenu statusa svih klijenata koji nisu u statusu izmirivanja obaveza na početku određenog perioda, a unutar posmatranog vremenskog perioda. PD se računa kao odnos broja klijenata koji su u toku posmatranog vremenskog perioda prešli u status neizmirivanja obaveza i broja klijenata koji su na početku perioda uzeti u razmatranje. Za izračun PD parametra kao početni period uzima se period od 36 mjeseci prije datuma na koji se vrši obračun PD parametra, te se unutar istog posmatra ponašanje klijenta u narednih 24 mjeseci, s tim da zadnji datum za koji se opservira PD predstavlja 12 mjeseci prije datuma obračuna PD. Na opisani način dobije se 24 matrica/tablica za koje se vrši obračun PD parametra, čiji prosjek predstavlja dvanaestomjesečni PD parametar.

Za izloženosti klasificirane u Nivo kreditnog rizika 2, odnosno izloženosti kod kojih je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika od inicijalnog priznavanja, ali koji i dalje imaju redovno poslovanje, MSFI 9 zahtijeva obračun PD parametra za čitav vijek trajanja instrumenta.

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.1. Kreditni rizik (nastavak)

Klasifikacija kreditnog rizika (interni rejting)(nastavak)

Politike umanjavanja vrijednosti i rezerviranja (primjenjivo od 1. januara 2018. godine) (nastavak)

Za izloženosti klasificirane u Nivo kreditnog rizika 1, koristi se dio PD parametra za 12 mjeseci, na osnovu 24 migracijskih matrica za svaku homogenu grupu.

Polazeći od vrijednosti PD-a na 12-mjesečnom nivou prema matricama migracije, računaju se kumulativna i uslovna vjerovatnoća PD parametra za ročnost do 5 godina, koje se koriste za izračun marginalnih vrijednosti PD parametra. Marginalna vrijednost cjeloživotnog PD parametra se pomjera za makroekonomsku vrijednosti očekivanih budućih gubitaka uzimajući u obzir kretanja BDP-a, inflacije, stope nezaposlenosti i izvoza. Vrijednost cjeloživotnog PD-a ovisi o preostalom periodu do dospijanja pojedine izloženosti.

PD homogene grupe uvećava se uvažavajući dane kašnjenja, na način da se isti uvećava za 5% za klijente koji su u kašnjenju u materijalno značajnom iznosu od 31 do 60 dana, odnosno za 10% za klijente koji su u kašnjenju do 61 do 90 dana.

Izloženost u trenutku nastanka statusa neizmirivanja obaveza (EAD)

Izloženost u trenutku nastanka statusa neizmirivanja obaveza (engl. Exposure at Default – EAD) računa se kao ukupan iznos kreditne izloženosti (bilansna i vanbilansna), uključujući i kamatu koju se očekuje naplatiti do kraja vijeka trajanja kredita, za koju je potrebno kreirati rezervisanja za kreditne gubitke i izračunava se na nivou klijenta.

Za izloženosti klasificirane u Nivo kreditnog rizika 1 i za dospjele izloženosti EAD je jednak trenutnoj izloženosti.

Za nedospjele izloženosti, cjeloživotni EAD se izračunava na osnovu otplatnog plana, uvažavajući iznose i periode dospijanja, a maksimalno do posljednjeg datuma dospijanja izloženosti.

Gubitak u trenutku nastanka statusa neizmirivanja obaveza (LGD)

Gubitak u trenutku nastanka statusa neizmirivanja obaveza (engl. Loss Given Default) procjenjuje se za sve izloženosti prema homogenim grupama, na osnovu transakcija nakon datuma nastanka statusa neizmirivanja obaveza klijenta (default-a) i izražava se u obliku procenta. Svaka izloženost diskontuje se na datum nastanka statusa neizmirivanja obaveza odgovarajućom diskontnom stopom.

Procjena i izračun LGD parametra vrši se na osnovu efektivne vrijednosti kolaterala koja pripada svakom pojedinačnom ugovoru i na osnovu stope oporavka (engl. Cure Rate – CR), na 12-mjesečnom nivou i/ili za čitav vijek trajanja instrumenta, ovisno da li se radi o nivou kreditnog rizika 1 ili 2.

Grupisanje finansijske imovine mjerene na grupnoj osnovi

Za potrebe određivanja značajnog povećanja kreditnog rizika i priznavanja rezervisanja na grupnoj osnovi, na osnovu zajedničkih obilježja kreditnog rizika, izvršeno je formiranje homogenih grupa po vrsti klijenta:

- pravna lica (privatna i javna preduzeća)
- fizička lica (samostalni obrtnici i poljoprivrednici, građani)
- banke i druge finansijske institucije
- lokalna uprava (općine, gradovi, kantoni)

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.1. Kreditni rizik (nastavak)

Klasifikacija kreditnog rizika (interni rejting)(nastavak)

Politike umanjnja vrijednosti i rezerviranja (primjenjivo od 1. januara 2018. godine) (nastavak)

Primjenom interne Metodologije umanjnja vrijednosti, izloženosti se u svakoj od navedenih homogenih grupa razvrstavaju prema nivou kreditnog rizika.

Kreditni rizik se procjenjuje na grupnom nivou za sve klijente i izloženosti klasificirane u nivoe kreditnog rizika 1 i 2.

Za izloženosti klasificirane u nivo kreditnog rizika 1, očekivani kreditni gubitak mjeri se kao 12-mjesečni.

Za izloženosti klasificirane u nivo rizika 2 očekivani gubici se mjere kao očekivani gubici za cijelo vrijeme trajanja izloženosti.

Za sve izloženosti koje nisu klasificirane u nivoe kreditnog rizika 1 i 2, umanjnje vrijednosti, odnosno očekivani kreditni gubitak računa se na individualnoj osnovi, za cijelo vrijeme trajanja izloženosti, na nivou klijenta i pripadajućih pojedinačnih izloženosti.

Na individualnoj osnovi procjenjuju se sve izloženosti klijenta koji je stupio u status neizmirivanja obaveza.

U procjeni na individualnoj osnovi, Banka vrši odvojenu analizu očekivanih novčanih tokova, odnosno očekivani kreditni gubitak (ECL) predstavlja vjerovatnoćom ponderisanu procjenu kreditnog gubitka na bazi tri potencijalna scenarija, ponderisano vjerovatnoćom pojave svakog scenarija, te njihovim diskontovanjem na sadašnju vrijednost računa iznos umanjnja vrijednosti.

Banka koristi tri (3) najvjerovatnija scenarija procjene novčanih tokova čiji zbir vjerovatnoća mora biti = 1.

Individualna osnova podrazumijeva analizu očekivanih budućih novčanih tokova po posmatranom plasmanu te izračuna njihove sadašnje vrijednosti.

Metodologija za POCI

U POCI imovinu svrstavaju se krediti/ugovori za koje se u trenutku inicijalnog priznavanja po MSFI 9 utvrdi da je njihova vrijednost umanjena za kreditne gubitke na individualnom nivou zbog postojanja značajnog kreditnog rizika.

U POCI imovinu Banka klasifikuje kredite/ugovore koji ispunjavaju bilo koji od sljedećih kriterija:

- da su u periodu 12 mjeseci prije prve primjene MSFI 9 pa na dalje vršene značajne modifikacije ugovornih obaveza, kredita klasifikovanih u S3 kategoriju rizika, odnosno reprogram kredita s ciljem prevazilaženja finansijskih poteškoća klijenta (npr. produženje roka otplate, naknadno uvođenje grace perioda i sl.)
- da se radi o značajnim modifikacijama iz alineje 1 koji se nisu oporavili u roku definiranom za POCI imovinu, odnosno koji imaju kašnjenja veća od 90 dana u materijalno značajnom iznosu tokom perioda oporavka za POCI imovinu
- da je finansijska stavka kupljena uz ekonomski gubitak (diskont) veći od 5% neto knjigovodstvene vrijednosti

Poboljšanje kreditnog rizika POCI imovine (Vraćanje u Fazu 2)

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.1. Kreditni rizik (nastavak)

Klasifikacija kreditnog rizika (interni rejting) (nastavak)

Metodologija za POCI (nastavak)

Stavke POCI imovine mogu biti vraćene u Fazu 2 (zbog oporavka kredita, odnosno poboljšanja kreditnog rizika).

Za kredite/ugovore klasificirane u POCI imovinu, Banka primjenjuje dvanaestomjesečni period oporavka, odnosno, kredit/ugovor koji je značajno modificiran treba da ostane klasificiran kao POCI imovina najmanje 12 mjeseci od momenta klasifikacije u POCI imovinu. Ukoliko je prilikom reprograma ugovoren grace period, kredit/ugovor ostaje klasificiran kao POCI imovina najmanje 12 mjeseci od isteka grace perioda.

Tek nakon navedenog perioda oporavka, kredit/ugovor klasificiran u POCI imovinu, ukoliko ispunjava uslove, može biti vraćen u Fazu 2.

Kredit/ugovori koji su bili klasificirani u POCI imovinu ne mogu biti klasificirani u Fazu 1.

U slučaju da nakon oporavka i prelaska u Fazu 2 dođe do ponovnog nastanka statusa neizmirivanja obaveza izloženost se klasificira u Fazu 3.

Računovodstveni model tretmana POCI imovine

POCI imovina se mjeri po amortiziranom trošku.

Značajno povećanje kreditnog rizika (Significant Increase of Credit Risk – SICR)

U svrhu utvrđivanja povećanog kreditnog rizika kontinuirano, a najmanje na godišnjem nivou prate se promjene rizika za sve klijente Banke. Prema Metodologiji, svi plasmani klijentu kod kojih je utvrđen povećan kreditni rizik na sljedeći izvještajni datum se klasificiraju u Fazu 2 na osnovu bilo kojeg od sljedećih kriterija:

- kašnjenje klijenta u plaćanju bilo koje značajne dospjele obaveze duže od 31 dan po MSFI brojaču dana, a kraće od 90 dana;
- klijent je u finansijskim poteškoćama, ali nije u statusu neizmirivanja obaveza;
- klasifikacija u skladu sa Uredbom je veća od B5%

Pored navedenog, kriteriji za svrstavanje klijenta u Fazu 2 mogu biti i sljedeći:

- nepoštivanje ugovornih odredbi;
- gubitak ključnih kupaca ili dobavljača;
- nastala iliočekivana značajna promjena operativnih rezultata dužnika (smanjenje prihoda, smanjenje kvaliteta aktive, problemi u upravljanju i sl.).

Izlazak iz statusa povećanog kreditnog rizika uslovljen je nepostojanjem svih kriterija koji su svrstali klijenta u predmetni status po njegovom događaju, a provjera svih pokazatelja provodi se najmanje jednom godišnje, u okviru godišnjeg praćenja klijenta.

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.1. Kreditni rizik (nastavak)

Klasifikacija kreditnog rizika (interni rejting) (nastavak)

Metodologija za POCI (nastavak)

Maksimalna izloženost kreditnom riziku bez uzimanja u obzir instrumenata osiguranja ili drugih povećanja vrijednosti

	Maksimalna kreditna izloženost	Potencijalne obaveze/ garancije	Ukupno	Fer vrijednost kolaterala
	Neto izloženost			
31. decembar 2024.				
Gotovina i ekvivalenti gotovine	88.781	-	88.781	
Obavezna rezerva kod Centralne banke	19.861	-	19.861	
Dati krediti i potraživanja od banaka	14.419	-	14.419	
Dati krediti i potraživanja od komitenata	307.658	49.907	357.565	371.824
	430.719	49.907	480.626	371.824
31. decembar 2023.				
Gotovina i ekvivalenti gotovine	99.175	-	99.175	-
Obavezna rezerva kod Centralne banke	18.549	-	18.549	-
Dati krediti i potraživanja od komitenata	266.489	55.119	321.608	304.944
	384.213	55.119	439.332	304.944

Za bilansne pozicije, gore navedene izloženosti su bazirane na neto knjigovodstvenoj vrijednosti kako je prikazano u izvještaju o finansijskom položaju. Prethodna tabela predstavlja maksimalnu izloženost kreditnom riziku Banke na dan 31. decembar 2024. i 31. decembar 2023 godine, bez uzimanja u obzir instrumenata osiguranja ili drugih povećanja vrijednosti.

Procijenjena vrijednost imovine koja služi kao kolateral se određuje prema vrijednosti početne procjene od strane ovlaštenih procjenitelja/posrednika u prometu nekretninama u trenutku odobravanja kredita, umanjena za određeni fiksni postotak, ovisno o vrsti kolaterala i smanjena proporcionalno u onoj mjeri u kojoj kolateral također služi kao osiguranje za druge izloženosti kreditnom riziku. U cilju provjere adekvatnosti umanjenja vrijednosti, rade se ponovne procjene vrijednosti kolaterala u skladu sa principima i pravilima sistema upravljanja kolateralima, uzimajući u obzir odgovarajuću volatilnost vrijednosti kolaterala i vremena potrebnog za njegovu realizaciju, pod uticajima lokalnih i globalnih tržišnih uvjeta. Garancije i mjenice nemaju iskazanu vrijednost u gornjoj tablici iako se oni uobičajeno zahtijevaju kao instrument osiguranja.

Tokom godine, Banka u pozicijama nefinansijske imovine u posjedu ima i stavke koje je stekla uzimanjem u posjed kolaterala koji su služili kao osiguranje kreditne izloženosti, u slučaju neizmirenja duga od strane dužnika. Ovakav proces sticanja uglavnom se odnosi na nekretnine, opremu i vozila. Stečena imovina se prikazuje kao takva u Izvještaju o finansijskom položaju Banke u trenutku kad se steknu uslovi za njeno sticanje u skladu sa MSFI i lokalnim propisima. Politika Banke je da proda ovako stečenu imovinu, a tokom vremena posjedovanja ove imovine do trenutka prodaje trećim stranama, imovina može biti privremeno u upotrebi za operativne aktivnosti Banke ili za iznajmljivanje trećim stranama. Stečena imovina prikazana je u Napomeni 15.

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.1. Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturirani krediti

Banka vrši restrukturiranje određenih kredita klijenata, sa ciljem postizanja bolje naplativosti. Restrukturiranje se uglavnom vrši nakon inicijalnog pogoršanja finansijskog stanja klijenta ili u svrhu sprečavanja daljnjeg pogoršanja istog. Gdje god je to moguće, pozicija Banke se unapređuje sticanjem dodatnih instrumenata osiguranja.

	31.decembar 2024.	31.decembar 2023.
Bruto restrukturirani krediti	52.034	58.729
Manje: umanjenje vrijednosti	<u>(18.044)</u>	<u>(19.458)</u>
	<u>33.990</u>	<u>39.271</u>

25.1.1. Upravljanje kreditnim rizikom i politike rezervisanja i umanjenja vrijednosti

Podjela kredita prema nivou kreditnog rizika

Za potrebe kreditnog monitoringa i upravljanja kreditnim rizikom, Banka kreditni portfolio dijeli prema nivou kreditnog rizika, kako slijedi:

- Krediti sa niskim nivoom kreditnog rizika (prihodujući krediti) – krediti čija je vrijednost umanjena za 12 mjesečne očekivane gubitke, na grupnom nivou;
- Krediti sa srednjim nivoom kreditnog rizika (prihodujući krediti) – krediti čija je vrijednost umanjena za cjeloživotne očekivane gubitke, na grupnom nivou;
- Krediti sa visokim nivoom kreditnog rizika (neprihodujući krediti) - krediti čija je vrijednost umanjena za cjeloživotne očekivane gubitke, na individualnom nivou, koji uključuju i POCl imovinu.

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2024.
 (Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.1. Kreditni rizik (nastavak)

Podjela kredita prema nivou kreditnog rizika (nastavak)

Analiza kreditnog portfolija u skladu sa prethodno navedenim kategorijama navedena je u nastavku:

	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Banke		
Kreditni niskog nivoa kreditnog rizika	14.713	-
Kreditni sa visokim nivoom kreditnog rizika	1.379	1.379
Bruto izloženost	16.092	1.379
Manje: umanjenje vrijednosti	(1.673)	(1.379)
Neto izloženost	14.419	-
Pravna lica		
Kreditni niskog nivoa rizika (prihodujući krediti)	272.101	229.050
Kreditni srednjeg nivoa rizika (prihodujući krediti)	15.195	12.257
Kreditni visokog nivoa kreditnog rizika (neprihodujući krediti)	33.908	36.898
Bruto izloženost	321.204	278.205
Manje: umanjenje vrijednosti	(29.476)	(28.551)
Neto izloženost	291.728	249.654
Bruto izloženost – POCI S2	5.266	5.990
Bruto izloženost – POCI S3	15.941	17.406
Manje: umanjenje vrijednosti	(10.149)	(10.164)
Neto izloženost	317.205	262.886
Fizička lica		
Kreditni niskog nivoa rizika (prihodujući krediti)	4.700	3.315
Kreditni srednjeg nivoa rizika (prihodujući krediti)	133	166
Kreditni visokog nivoa kreditnog rizika (neprihodujući krediti)	467	578
Bruto izloženost	5.300	4.059
Manje: umanjenje vrijednosti	(428)	(456)
Neto izloženost	4.872	3.603
Ukupno bruto izloženost	363.803	307.039
Umanjenje vrijednosti na bazi portfolija (12-mjesečni ECL)	(5.724)	(5.350)
Umanjenje vrijednosti na bazi portfolija (cjeloživotni ECL)	(1.065)	(1.199)
Pojedinačno umanjenje vrijednosti	(34.937)	(34.001)
Neto izloženost	322.077	266.489

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.1. Kreditni rizik (nastavak)

Podjela kredita prema nivou kreditnog rizika (nastavak)

a) *Kreditni niskog nivoa kreditnog rizika*

Kvalitet portfolija kredita klijentima koji imaju nizak nivo kreditnog rizika i čija je vrijednost na nivou portfolija umanjena za 12-mjesečni očekivani kreditni gubitak, može se procijeniti na osnovu internog sistema standardnog praćenja. Krediti klijenata se redovno prate i sistemski pregledavaju sa ciljem otkrivanja nepravilnosti ili znakova upozorenja. Isti su predmet stalnog monitoringa s ciljem preduzimanja pravovremenih akcija koje su usklađene sa poboljšanjem/pogoršanjem rizičnog profila klijenta.

Pregled bruto izloženosti kredita niskog nivoa kreditnog rizika prema vrsti korisnika kredita je kako slijedi:

	Banke	Pravna lica	Fizička lica	Ukupno
31. decembar 2024.				
Bruto izloženost	14.713	272.101	4.700	291.514
Umanjenje vrijednosti	(294)	(5.335)	(95)	(5.724)
Neto	14.419	266.766	4.605	285.790

<i>Stopa umanjenja</i>	2%	2%	3%	2%
<i>Udio izloženosti u ukupnim kreditima</i>	91%	85%	89%	80%

	Banke	Pravna lica	Fizička lica	Ukupno
Procijenjena vrijednost kolaterala na 31. decembar 2024.				
Depoziti	-	28.242	-	28.242
Hipoteke	-	365.635	18.865	384.500
Ukupno	-	393.877	18.865	412.742

	Banke	Pravna lica	Fizička lica	Ukupno
31. decembar 2023.				
Bruto izloženost	-	229.056	3.315	232.371
Umanjenje vrijednosti	-	(5.276)	(74)	(5.350)
Neto	-	223.780	3.241	227.021

<i>Stopa umanjenja</i>	-	2%	2%	2%
<i>Udio izloženosti u ukupnim kreditima</i>	-	82%	82%	76%

	Banke	Pravna lica	Fizička lica	Ukupno
Procijenjena vrijednost kolaterala na 31. decembar 2023.				
Depoziti	-	6.722	-	6.722
Hipoteke	-	309.089	14.108	323.197
Ukupno	-	315.811	14.108	329.919

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.1. Kreditni rizik (nastavak)

25.1.1. Upravljanje kreditnim rizikom i politike rezervisanja i umanjenja vrijednosti (nastavak)

Podjela kredita prema nivou kreditnog rizika (nastavak)

b) *Kreditni srednjeg nivoa kreditnog rizika*

Za kredite i potraživanja od klijenata, s kašnjenjem između 31 i 90 dana, odnosno kredite srednjeg nivoa kreditnog rizika, bruto izloženost se umanjuje na nivou portfolija, ali za cjeloživotni očekivani kreditni gubitak. Bruto iznos kredita i potraživanja od klijenata kojima je dodijeljen srednji nivo kreditnog rizika su kako slijedi:

	Banke	Pravna lica	Fizička lica	POCI S2	Ukupno
31. decembar 2024.					
Bruto izloženost	-	15.195	133	5.266	20.594
Umanjenje vrijednosti	-	(1.056)	(9)	(353)	(1.418)
Neto	-	14.139	124	4.913	19.176
<i>Stopa umanjenja</i>	-	7%	7%	7%	8%
<i>Udio izloženosti u ukupnim kreditima</i>	-	5%	3%	25%	6%

	Banke	Pravna lica	Fizička lica	POCI S2	Ukupno
Procijenjena vrijednost kolaterala na 31. decembar 2024.					
Depoziti	-	-	-	-	-
Hipoteke	-	55.062	375	12.675	68.112
Ukupno	-	55.062	375	12.675	68.112

	Banke	Pravna lica	Fizička lica	POCI S2	Ukupno
31. decembar 2023.					
Bruto izloženost	-	12.257	166	5.990	18.413
Umanjenje vrijednosti	-	(886)	(13)	(300)	(1.199)
Neto	-	11.371	153	5.690	17.214
<i>Stopa umanjenja</i>	-	7%	8%	5%	8%
<i>Udio izloženosti u ukupnim kreditima</i>	-	4%	4%	26%	6%

	Banke	Pravna lica	Fizička lica	POCI	Ukupno
Procijenjena vrijednost kolaterala na 31. decembar 2023.					
Depoziti	-	-	-	-	-
Hipoteke	-	70.470	421	33.941	104.832
Ukupno	-	70.470	421	33.941	104.832

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.1. Kreditni rizik (nastavak)

25.1.1. Upravljanje kreditnim rizikom i politike rezervisanja i umanjenja vrijednosti (nastavak)

Podjela kredita prema nivou kreditnog rizika (nastavak)

c) *Kreditni visokog nivoa kreditnog rizika*

Podjela bruto i neto kredita datih klijentima čija je vrijednost umanjena za cjeloživotni očekivani kreditni gubitak na individualnom nivou, zajedno sa procijenjenom vrijednosti kolaterala koji se drže kao osiguranje Banke (prikazana do maksimalne vrijednosti izloženosti na koju se odnose), dati su kako slijedi:

	Banke	Pravna lica	Fizička lica	POCI S3	Ukupno
31. decembar 2024.					
Bruto izloženost	1.379	33.908	467	15.941	51.695
Umanjenje vrijednosti	(1.379)	(23.085)	(324)	(9.796)	(34.584)
Neto	-	10.823	143	6.145	17.111
<i>Stopa umanjenja</i>	<i>100%</i>	<i>68%</i>	<i>69%</i>	<i>61%</i>	<i>67%</i>
<i>Udio izloženosti u ukupnim kreditima</i>	<i>9%</i>	<i>10%</i>	<i>8%</i>	<i>75%</i>	<i>14%</i>

	Banke	Pravna lica	Fizička lica	POCI S3	Ukupno
Procijenjena vrijednost kolaterala na 31. decembar 2024.					
Depoziti	-	-	-	-	-
Hipoteke	-	80.395	2.352	26.252	108.999
Ukupno	-	80.395	2.352	26.252	108.999

	Banke	Pravna lica	Fizička lica	POCI S3	Ukupno
31. decembar 2023.					
Bruto izloženost	1.379	36.898	578	17.406	56.261
Umanjenje vrijednosti	(1.379)	(22.389)	(369)	(9.864)	(34.001)
Neto	-	14.509	209	7.542	22.260
<i>Stopa umanjenja</i>	<i>100%</i>	<i>61%</i>	<i>64%</i>	<i>57%</i>	<i>60%</i>
<i>Udio izloženosti u ukupnim kreditima</i>	<i>100%</i>	<i>13%</i>	<i>14%</i>	<i>74%</i>	<i>18%</i>

	Banke	Pravna lica	Fizička lica	POCI S3	Ukupno
Procijenjena vrijednost kolaterala na 31. decembar 2023.					
Depoziti	-	-	-	-	-
Hipoteke	-	82.589	2.433	28.042	113.064
Ukupno	-	82.589	2.433	28.042	113.064

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti nastaje u finansiranju aktivnosti Banke i u upravljanju pozicijama. Tretirajući rizik likvidnosti Banka konsoliduje svoje operacije u skladu sa relevantnim odlukama i internim politikama usmjerenim na održavanje rezervi likvidnosti, harmonizaciju sredstava i obaveza sa indikatorima i limitima likvidnosti.

Banka ima ograničen pristup izvorima finansiranja. Sredstva se prikupljaju putem ograničenog broja instrumenata uključujući različite vrste depozita Vlade FBiH i Federalnog zavoda za zapošljavanje, depozite pravnih lica, uzete kredite i vlasnički kapital. To ograničava fleksibilnost finansiranja i predstavlja ovisnost o uplatama depozita i kapitala od strane Vlade FBiH.

Banka nastoji održavati ravnotežu između kontinuiteta finansiranja i fleksibilnosti korištenjem obaveza različitih dospjeća. Banka kontinuirano procjenjuje rizik likvidnosti identificirajući i prateći promjene u finansiranju koje su potrebne za dostizanje poslovnih ciljeva. Nadalje, Banka drži portfolio likvidne imovine kao dio svoje strategije upravljanja rizikom likvidnosti.

Tabela u nastavku prikazuje preostale ugovorne ročnosti Bančine imovine i obaveza:

Na dan 31. decembra 2024.	Manje od 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Imovina						
Gotovina i ekvivalenti gotovine	88.781	-	-	-	-	88.781
Obavezna rezerva kod Centralne banke	19.861	-	-	-	-	19.861
Dati krediti i potraživanja od banaka	10	614	1.886	8.517	3.392	14.419
Dati krediti i potraživanja od komitenata	12.397	9.146	44.480	159.647	81.988	307.658
Ostala imovina	148	-	-	-	-	148
Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	3.361	3.361
Ukupno aktiva	121.197	9.760	46.366	168.164	88.741	434.228
Obaveze i kapital						
Tekući računi i depoziti komitenata	58.715	3.291	-	16.970	136.548	215.524
Obaveze po kreditima	-	-	65	12.591	18.692	31.348
Rezervisanja za obaveze i troškove	696	20	345	515	426	2.002
Ostale obaveze	11.775	-	130	519	476	12.900
Vlasnički kapital i rezerve	-	-	-	-	172.454	172.454
Ukupno obaveze i kapital	71.186	3.311	540	30.595	328.596	434.228
Neusklađenost ročne strukture	50.011	6.449	45.826	137.569	(239.855)	-

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2024.
 (Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Na dan 31. decembra 2023.	Manje od 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Imovina						
Gotovina i ekvivalenti gotovine	99.175	-	-	-	-	99.175
Obavezna rezerva kod Centralne banke	18.549	-	-	-	-	18.549
Dati krediti i potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-
Dati krediti i potraživanja od komitenata	11.160	7.993	35.260	131.332	80.744	266.489
Ostala imovina	146	-	10.341	-	-	10.487
Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	3.694	3.694
Ukupno aktiva	129.030	7.993	45.601	131.332	84.438	398.394
Obaveze i kapital						
Tekući računi i depoziti komitenata	56.859	-	500	15.616	114.148	187.123
Obaveze po kreditima	-	-	65	3.174	6.949	10.188
Rezervisanja za obaveze i troškove	563	-	392	744	371	2.070
Ostale obaveze	25.684	-	254	521	596	27.055
Vlasnički kapital i rezerve	-	-	-	-	171.958	171.958
Ukupno obaveze i kapital	83.106	-	1.211	20.055	294.022	398.394
Neusklađenost ročne strukture	45.924	7.993	44.390	111.277	(209.584)	-

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.3. Tržišni rizik

Banka je izložena tržišnom riziku koji predstavlja rizik da će dolaziti do promjena fer vrijednosti budućih novčanih tokova finansijskog sredstva uslijed promjena cijena na tržištu. Tržišni rizik proizlazi iz otvorenih pozicija u kamatnoj stopi, valuti i kapitalnim proizvodima, koji su izloženi općim i specifičnim tržišnim kretanjima i promjenama u nivou proizvoljnosti tržišnih stopa i cijena kao što su kamatne stope, kurs stranih valuta i cijene kapitala.

Uprava postavlja ograničenja i daje upute za praćenje i umanjivanje tržišnog rizika, koje redovno nadgleda.

25.3.1. Devizni rizik

Izloženost deviznom riziku proizlazi iz kreditnih, depozitnih i aktivnosti trgovanja i kontroliše se dnevno, prema zakonskim i interno utvrđenim limitima po pojedinim valutama, te u ukupnom iznosu za sva sredstva i obaveze denominirane u stranim valutama ili vezane za stranu valutu.

Dnevno upravljanje deviznom pozicijom Banke, temeljem zakonske regulative i internih pravila je odgovornost Sektora za upravljanje sredstvima Banke.

U cilju učinkovitog upravljanja deviznim rizikom Banka prati ekonomske i druge poslovne promjene u okruženju, radi predviđanja mogućih promjena u aktivnostima vezanim uz strane valute, kursevima i riziku stranih valuta.

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)**25.3.1 Devizni rizik (nastavak)**

U dolje prikazanim tabelama prikazana je izloženost Banke deviznom riziku na dan 31. decembar 2024. i 31. decembar 2023. godine. U tabelu je uključena aktiva i pasiva Banke po iskazanoj vrijednosti, kategorisana po valutama.

31. decembra 2024.

	KM	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno
Imovina					
Gotovina i ekvivalenti gotovine	33.389	54.799	593	-	88.781
Obavezna rezerva kod Centralne banke	19.860	1	-	-	19.861
Dati krediti i potraživanja od banaka	-	14.419	-	-	14.419
Dati krediti i potraživanja od komitenata	300.834	6.824	-	-	307.658
Ostala imovina	148	-	-	-	148
Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina	3.361	-	-	-	3.361
Ukupno imovina	357.592	76.043	593	-	434.228
Obaveze i kapital					
Tekući računi i depoziti komitenata	215.188	325	11	-	215.524
Obaveze po kreditima	-	31.348	-	-	31.348
Rezervisanja za obaveze i troškove	2.002	-	-	-	2.002
Ostale obaveze	12.900	-	-	-	12.900
Vlasnički kapital i rezerve	172.454	-	-	-	172.454
Ukupno obaveze i kapital	402.544	31.673	11	-	434.228
Neto devizna pozicija	(44.952)	44.370	582	-	-

31. decembra 2023.

	KM	EUR	USD	Ostale valute	Ukupno
Imovina					
Gotovina i ekvivalenti gotovine	58.237	40.061	877	-	99.175
Obavezna rezerva kod Centralne banke	18.549	-	-	-	18.549
Dati krediti i potraživanja od komitenata	266.489	-	-	-	266.489
Ostala imovina	145	1	10.341	-	10.487
Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina	3.694	-	-	-	3.694
Ukupno imovina	347.114	40.062	11.218	-	398.394
Obaveze i kapital					
Tekući računi i depoziti komitenata	186.674	231	218	-	187.123
Obaveze po kreditima	-	10.188	-	-	10.188
Rezervisanja za obaveze i troškove	2.070	-	-	-	2.070
Ostale obaveze	27.055	-	-	-	27.055
Vlasnički kapital i rezerve	171.958	-	-	-	171.958
Ukupno obaveze i kapital	387.757	10.419	218	-	398.394
Neto devizna pozicija	(40.643)	29.643	11.000	-	-

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.3. Tržišni rizik (nastavak)

25.3.1. Devizni rizik (nastavak)

Analiza osjetljivosti strane valute

Banka je uglavnom izložena riziku po valutama EUR i USD. Budući da je KM fiksno vezana za EUR, Banka nije izložena promjenama kursa EUR.

Sljedeća tabela detaljno prikazuje osjetljivost Banke na 10%-tno povećanje i smanjenje u poređenju sa USD. 10% je stopa osjetljivosti koja se koristi pri internom izvještavanju ključnom osoblju Uprave o riziku strane valute i predstavlja procjenu Uprave o razumno mogućim promjenama kurseva stranih valuta. Analiza se vrši samo za potraživanja i obaveze nominirane u stranoj valuti i predstavlja usklađenje njihove vrijednosti na kraju perioda za promjenu kursa od 10%. Analiza osjetljivosti uključuje eksterne zajmove koji su denominirani u valuti različitoj od valute zajmodavca ili zajmoprimca. Pozitivan iznos ukazuje na povećanje dobiti ili kapitala kada KM u odnosu na USD jača za 10%. Za 10% slabljenja KM u odnosu na USD, efekat bi bio isti, ali u negativnom iznosu, kako je prikazano niže.

	USD Efekat	
	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Gubitak	(58)	(1.100)

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.3. Tržišni rizik (nastavak)

25.3.2. Kamatni rizik

Poslovanje Banke je pod uticajem rizika promjene kamatnih stopa, u onoj mjeri u kojoj kamatonosna aktiva i obaveze dospijevaju ili im se mijenjaju kamatne stope u različitim trenucima ili u različitim iznosima.

Većina datih kredita pravnim licima i stanovništvu su inicijalno ugovoreni sa fiksnom kamatnom stopom. Ovi finansijski instrumenti se klasifikuju kao instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom, a ostali kao instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom. Banka ne plaća kamatu na primljene depozite.

Kamatna osjetljivost imovine i obaveza

Dolje prikazana tablica daje kratak prikaz izloženosti Banke kamatnom riziku na kraju godine. Sredstva i obaveze Banke prikazani su u tabeli po knjigovodstvenoj vrijednosti i kategorisani su prema ranijim ugovorenim datumima dospijeća. Imovina i obaveze na koje se ne primjenjuju kamatne stope svrstani su u kategoriju „Beskamatno“.

Na dan 31. decembra 2024.	Beskamatno	Manje od 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno	Po fiksnoj kamatnoj stopi	Efektivna kamatna stopa
Aktiva									
Gotovina i ekvivalenti gotovine	88.781	-	-	-	-	-	88.781	-	-
Obavezna rezerva kod Centralne banke	19.861	-	-	-	-	-	19.861	-	-
Dati krediti i potraživanja od banaka	-	10	614	1.886	8.517	3.392	14.419	14.419	0,88%
Dati krediti i potraživanja od komitenata	-	12.397	9.146	44.480	159.647	81.988	307.658	307.658	3,19%
Ostala imovina	148	-	-	-	-	-	148	-	-
Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina	3.361	-	-	-	-	-	3.361	-	-
Ukupno aktiva	112.151	12.407	9.760	46.366	168.164	85.380	434.228	322.077	-
Obaveze i kapital									
Tekući računi i depoziti komitenata	215.524	-	-	-	-	-	215.524	-	-
Uzeti krediti	31.348	-	-	-	-	-	31.348	-	-
Rezerve za obaveze i troškove	2.002	-	-	-	-	-	2.002	-	-
Ostale obaveze	12.900	-	-	-	-	-	12.900	-	-
Vlasnički kapital i rezerve	172.454	-	-	-	-	-	172.454	-	-
Ukupno obaveze i kapital	434.228	-	-	-	-	-	434.228	-	-
Kamatni rizik	-	12.407	9.760	46.366	168.164	85.380	-	322.077	-

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2024.
 (Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.3. Tržišni rizik (nastavak)

25.3.2. Kamatni rizik (nastavak)

Na dan 31. decembra 2023.	Beskamatno	Manje od 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno	Po fiksnoj kamatnoj stopi	Efektivna kamatna stopa
Aktiva									
Gotovina i ekvivalenti gotovine	99.175	-	-	-	-	-	99.175	-	-
Obavezna rezerva kod Centralne banke	18.549	-	-	-	-	-	18.549	-	-
Dati krediti i potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dati krediti i potraživanja od komitenata	-	11.160	7.993	35.260	131.332	80.744	266.489	266.465	3,10%
Ostala imovina	10.487	-	-	-	-	-	10.487	-	-
Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina	3.694	-	-	-	-	-	3.694	-	-
Ukupno aktiva	131.905	11.160	7.993	35.260	131.332	80.744	398.394	266.465	-
Obaveze i kapital									
Tekući računi i depoziti komitenata	187.123	-	-	-	-	-	187.123	-	-
Uzeti krediti	10.188	-	-	-	-	-	10.188	-	-
Rezerve za obaveze i troškove	2.070	-	-	-	-	-	2.070	-	-
Ostale obaveze	27.055	-	-	-	-	-	27.055	-	-
Vlasnički kapital i rezerve	171.958	-	-	-	-	-	171.958	-	-
Ukupno obaveze i kapital	398.394	-	-	-	-	-	398.394	-	-
Kamatni rizik	-	11.160	7.993	35.260	131.332	80.744	-	266.465	-

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.4. Procjena fer vrijednosti finansijske imovine i obaveza

Fer vrijednost predstavlja iznos za koji se neka imovina može razmijeniti ili obaveza izmiriti između obaviještenih i voljnih stranaka u uobičajenim tržišnim uslovima. Gdje su informacije dostupne, fer vrijednosti se zasnivaju na tržišnim cijenama. Međutim, za značajan dio finansijskih instrumenata Banke ne postoje lako dostupne tržišne cijene. U uslovima kada tržišne cijene nisu lako dostupne, fer vrijednost se procjenjuje korištenjem modela diskontovanih novčanih tokova ili ostalim prikladnim tehnikama određivanja cijena. Promjene u pripadajućim pretpostavkama, uključujući diskontne stope i procijenjene buduće novčane tokove, značajno utiču na procjene. Zato se izračunate fer tržišne procjene možda ne mogu realizirati pri prodaji finansijskih instrumenata u tekućem periodu, posebno uzimajući u obzir uticaj globalne finansijske krize i nedostatka likvidnog tržišta u Bosni i Hercegovini.

Gotovina i ekvivalenti gotovine

Za neto knjigovodstvene vrijednosti gotovine i stanja na računima kod banaka se općenito smatra da su približne njihovim fer vrijednostima.

Kreditni komitentima

S obzirom na specifičnost Banke, veliki iznos ukupnog kreditnog portfolija nosi fiksnu kamatnu stopu i dugoročni datum dospijanja, te kamatnu stopu ispod tržišnih kamatnih stopa što odražava razvojnu komponentu same Banke. Budući da Banka nema komercijalnu orijentaciju niti zadane ciljeve koji su rijetkost za druge tržišne učesnike, nije bilo praktično izračunati fer vrijednost ovih kredita, niti bi navedene informacije imale posebnu dodatnu vrijednost, uzimajući u obzir iznad navedene specifičnosti.

Depoziti komitenata

Za depozite po viđenju i depozite koji nemaju definirano dospelje, fer vrijednost je iznos plativ po viđenju na dan bilansa stanja. Procijenjena fer vrijednost depozita sa fiksnim dospeljem temelji se na diskontiranim novčanim tokovima prema trenutno važećim kamatnim stopama za depozite sličnog preostalog dospelja. Nije praktično izračunati fer vrijednost depozita sa fiksnim dospeljem.

Uzeti krediti

Uzeti krediti banke su beskametni ili nose nisku fiksnu kamatnu stopu. Fer vrijednost uzetih kredita sa fiksnom kamatnom stopom određuje se analizom diskontovanih budućih novčanih tokova, koristeći kamatnu stopu koja se trenutno nudi za kredite sa sličnim uslovima i dužnicima sa sličnim kreditnim bonitetom. Nije praktično izračunati fer vrijednost uzetih kredita.

25.5. Upravljanje kapitalom

Ciljevi Banke pri upravljanju kapitalom, koji je širi koncept od „dioničkog kapitala“ iz izvještaja o finansijskom položaju, jesu:

- Biti u skladu sa kapitalnim uslovima koje su postavili regulatori bankarskog tržišta u domaćem okruženju;
- Održati jaku kapitalnu osnovu u cilju razvoja poslovanja.

Uprava Banke redovno nadgleda adekvatnost kapitala i korištenje regulatornog kapitala na osnovu odgovarajućih tehnika koje se baziraju na propisima Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine.

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.5. Upravljanje kapitalom (nastavak)

Banka je na dan 31. decembra 2024. godine bila usklađena sa svim regulatornim zahtjevima vezanim za kapital, u skladu sa Uredbom, te je ostvarila stopu adekvatnosti kapitala u iznosu 50,7% (31. decembra 2023.: 51,7%).

Regulatorni kapital Banke za praćenje adekvatnosti, prema metodologiji Agencije, odnosno u skladu sa Uredbom, se sastoji od:

- osnovnog kapitala - dionički kapital (netiran za bilo koji knjigovodstveni iznos trezorskih dionica), dionička premija, zadržana dobit, rezerve nastale izdvajanjem iz zadržane dobiti, negativne revalorizacije rezerve proistekle iz svođenja fer vrijednosti imovine;
- dopunskog kapitala banke - opšte rezerve za pokriće kreditnih gubitaka za aktivu Banke procijenjenu kao dobra aktiva.

Rizikom ponderisana imovina se mjeri pomoću hijerarhije četiri utega razvrstanih prema prirodi - i odražava procjenu kreditnih, tržišnih i drugih rizika povezanih sa istim - svaka imovina s drugom stranom, uzimajući u obzir sav podobni kolateral ili garancije. Sličan tretman je usvojen za vanbilansne izloženosti, s određenim prilagodbama kako bi se odrazila nestabilnost potencijalnih gubitaka.

Tabela u nastavku prikazuje strukturu regulatornog kapitala i pokazatelja kapitalne adekvatnosti na dan 31. decembra 2024. i 31. decembra 2023. godine, uzeta iz obračuna podnesenog Agenciji za periode koji tada završavaju (informacija o rizikom ponderisanoj imovini nije revidirana):

	2024. '000 KM	2023. '000 KM
Osnovni kapital		
Dionički kapital	163.615	163.615
Rezerve	8.343	7.811
Nematerijalna imovina	(146)	(190)
Ukupno osnovni kapital	171.812	171.236
Dopunski kapital		
Opće rezerve – u skladu sa propisima Agencije	4.037	3.812
Revidirana dobit za godinu	-	-
Ukupno dopunski kapital	4.037	3.812
Usklada za nedostajuće regulatorne rezerve	(12.197)	(17.414)
Neto kapital	163.652	157.634
Rizikom ponderisana aktiva (nerevidirano) *	308.940	292.100
Ponderisani operativni rizik (nerevidirano) *	13.986	12.837
Ukupna ponderisana rizična aktiva	322.926	304.937
Stopa adekvatnosti kapitala (%)	50,7%	51,7%

* Iznosi ponderisane rizične aktive u prethodnoj tabeli su obračunati u skladu sa regulativama Agencije za bankarstvo, odnosno u skladu sa Uredbom.

Razvojna banka Federacije Bosne i Hercegovine

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2024.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, ako nije drugačije naznačeno)

25. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (NASTAVAK)

25.5. Upravljanje kapitalom (nastavak)

U skladu sa propisima Agencije, Odlukom o minimalnim standardima za upravljanjem kapitalom banaka i kapitalnoj zaštiti donesenog 30. maja 2014. godine („Službene novine Federacije BiH“ broj: 46/14), revidirana dobit perioda se uključuje u izračun regulatornog kapitala od dana kad su revidirani finansijski izvještaji izdati i odobreni od strane organa upravljanja Banke. U gore navedenom izračunu, dobit za 2024. godinu nije uključena u izračun adekvatnosti kapitala na dan 31. decembra 2024. godine, jer ista nije revidirana niti usvojena od strane organa upravljanja Banke.

26. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVJEŠTAVANJA

Do dana objavljivanja ovih finansijskih izvještaja, nisu nastali događaji nakon datuma bilansa stanja koji bi zahtijevali korekciju ili dodatna objelodanjivanja u priloženim finansijskim izvještajima, kako se to zahtijeva odredbama Međunarodnog računovodstvenog standarda 10 „Događaji nakon izvještajnog razdoblja“.

27. ODOBRAVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Ove finansijske izvještaje odobrila je Uprava dana 06.maja 2025. godine.

Potpisao za i u ime Uprave:

Borislav Trlin

v.d. Predsjednik Uprave

